

Hollolan kunta

Hollolan kunnan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelutarpeen arviointi

Valtuustoseminaari 22.1.2026

Tehtävänä

Hollolan kunnan nykyisen varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkkojen toimivuuden, tehokkuuden ja kattavuuden tarkastelu suhteessa palvelutarpeisiin ja kunnan talouden kantokykyyn sekä palveluverkkoon liittyvien mahdollisten puutteiden ja kehittämistarpeiden tunnistaminen.

Tehtävänä on laatia analyysi kunnan väestö- ja talouskehityksestä sekä arvioida havaittujen muutosten vaikutuksia varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja näiden tukipalvelujen järjestämiseen.

Osana selvitystyötä

- Annetaan suosituksia varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkon optimoinnista,
- Tuotetaan selkeä suunnitelma ja tiekartta palveluverkon kehittämiseksi ja
- Arvioidaan nykyisen palveluverkon ja esitettyjen vaihtoehtojen kustannusvaikutuksia.

FCG.

Taloudelliset reunaehdot

Talouden painelaskelma 19.1.2026

Laskennassa käytetyt tiedot ja tietoa painelaskelmasta

Painelaskelma:

- Käsitteellisesti painelaskelma perustuu trendiin ja siihen, että paine saadaan ulos olettaen, että mikään käyttäytymisessä ei muutu.
 - **Trendi- tai painelaskelma ei ole ennuste.**
-
- Vuoden 2025 tiedot Hollolan tilinpäätösennusteen mukaisesti.
 - **1. skenaariossa** 2026 toimintakate Hollolan talousarvion mukaisesti. Vuodesta 2027 eteenpäin toimintakatteen muutos FCG:n laskentamallin mukaisesti. Huomioi inflaation, asukasluvun muutoksen sekä Hollolan aiempien vuosien toimintakatteen kasvutrendin.
 - **2. skenaariossa** 2026-2029 toimintakate Hollolan taloussuunnitelman mukaisesti. Vuodesta 2030 eteenpäin toimintakatteen muutos FCG:n laskentamallin mukaisesti.
 - FCG:n laskentamalli antaa korkeamman toimintakatteen kasvuoletuksen vuosille 2027-2029 kuin Hollolan oma taloussuunnitelma. Toimintakatteen kasvun pitäminen taloussuunnitelman mukaisena vaatii tiukkaa taloudenpitoa, koska Kuntatalousohjelman mukainen KUPHI (kuntapalveluiden hintaindeksi) on jo taloussuunnitelmavuosille noin 3,5 %. Työehtosopimusten mukaiset palkankorotukset ylläpitävät kuntien kustannuskasvua tulevinakin vuosina.
 - Verotulot vuosina 26-28 Kuntaliiton viimeisimmän veroennustekehikon (syksy/2025) mukaisesti. Jatkettu FCG:n veromallilla vuoteen 2031 saakka. Vuodesta 2026 eteenpäin huomioitu kiinteistöveroissa noin +200 000 euron tasonnousu (kiint.veroselvitys, uudet kohteet).
 - Vuoden 2026 valtionosuudet VOS-päätösten mukaisesti ja siitä eteenpäin FCG:n valtionosuusmallilla laskettuna.
 - Väestöennusteena on käytetty Tilastokeskuksen syksyn 2024 ennustetta.
 - Poistot 2026-2029 Hollolan taloussuunnitelman mukaan. Siitä eteenpäin laskennallisesti käyttöomaisuuden mukaan laskettuna.
 - Investoinnit 2026-2031 Hollolan investointisuunnitelman mukaan.

Talouden painelaskelma vuoteen 2031 saakka, 1. skenaario

Toimintakatteen vuosittainen kasvu on liian korkea verorahoituksen ennakoituun kasvuun nähden. Erityisesti valtionosuuksien kasvu on heikkoa.

Vuosikate ei riitä poistoihin eikä nettoinvestointeihin ja lainanlyhennyksiin.

Vuonna 2028 valtionosuuksien tasoa parantaa hetkellisesti soten jälkikäteistarkistuksen (3 v) poistuminen, vaikutus noin +950 000.

Hollolan taloudessa on painelaskelman perusteella vuodesta 2027 eteenpäin ilman toimenpiteitä useamman miljoonan euron rakenteellinen alijäämä.

Vahva ylijäämäkertymä on ”syöty” tällä vauhdilla 2030-luvun alkuun tultaessa.

Hollola									
	TP 2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Asukasluku	22 885	22 849	22 703	22 600	22 505	22 415	22 325	22 236	22 148
Veroprosentti	8,36	8,30	8,30	8,30	8,30	8,30	8,30	8,30	8,30
Toimintakate 1000 e	-56 272	-58 283	-60 371	-66 367	-69 637	-72 943	-75 925	-78 846	-81 924
...josta sopeutus	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakatteen muutos 1000 e	77 291	-2 011	-2 087	-5 996	-3 271	-3 306	-2 982	-2 921	-3 078
...muutos %:ia	-57,9 %	3,6 %	3,6 %	9,9 %	4,9 %	4,7 %	4,1 %	3,8 %	3,9 %
eur/asukas	-2 459	-2 551	-2 659	-2 937	-3 094	-3 254	-3 401	-3 546	-3 699
... %:ia	-57,8 %	3,7 %	4,2 %	10,4 %	5,4 %	5,2 %	4,5 %	4,3 %	4,3 %
Tuloverotulo 1000 e	46 408	43 459	43 809	46 601	47 633	49 423	50 663	51 935	53 241
Kiinteistövero 1000 e	6 168	6 465	6 556	6 832	6 903	6 974	7 047	7 120	7 195
Osuus yhteisöveron tuotosta 1000 e	3 512	2 599	2 482	2 632	2 786	2 925	3 013	3 103	3 196
Verotulot yhteensä 1000 e	56 088	52 523	52 848	56 065	57 322	59 322	60 722	62 158	63 632
...muutos 1000 e	-47 494	-3 565	325	3 218	1 256	2 000	1 400	1 436	1 474
...muutos %:ia	-45,9 %	-6,4 %	0,6 %	6,1 %	2,2 %	3,5 %	2,4 %	2,4 %	2,4 %
Valtionosuudet 1000 e	20 758	17 362	18 456	17 142	17 037	17 855	18 136	17 978	17 796
...muutos 1000 e	-27 022	-3 396	1 094	-1 314	-105	818	281	-158	-182
...muutos %:ia	-56,6 %	-16,4 %	6,3 %	-7,1 %	-0,6 %	4,8 %	1,6 %	-0,9 %	-1,0 %
Verorahoitus yhteensä 1000 e	76 847	69 885	71 303	73 207	74 358	77 176	78 858	80 136	81 427
...muutos 1000 e	-74 517	-6 961	1 418	1 904	1 151	2 818	1 681	1 278	1 291
...muutos %:ia	-49,2 %	-9,1 %	2,0 %	2,7 %	1,6 %	3,8 %	2,2 %	1,6 %	1,6 %
Käyttökate 1000 e	20 575	11 602	10 933	6 841	4 721	4 233	2 933	1 290	-496
Rahoitustuotot ja -kulut 1000 e	217	622	687	255	-8	-156	-301	-368	-448
Vuosikate 1000 e	20 792	12 224	11 620	7 096	4 713	4 077	2 632	922	-945
Poistot ja arvonalentumiset 1000 e	10 132	8 191	8 448	9 053	9 418	10 028	10 082	9 801	9 736
Satunnaiset tulot ja menot 1000 e	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	10 660	4 033	3 171	-1 957	-4 705	-5 951	-7 450	-8 879	-10 680
Tilinpäätössiirrot	-10 350	-3 485	-3 169	1 459	1 332	1 455	1 549	1 500	1 500
Yli-/alijäämä 1000 e	310	548	2	-498	-3 373	-4 496	-5 901	-7 379	-9 180
Kumulatiivinen jäämä 1000 e	25 476	26 024	26 026	25 527	22 154	17 659	11 758	4 378	-4 802
Kumulatiivinen jäämä eur/as	1 113	1 139	1 146	1 130	984	788	527	197	-217
Nettoinvestoinnit 1000 e	1 999	16 716	15 446	14 280	14 452	7 506	9 543	8 725	9 335
Lainakanta 1000 eur	23 867	19 858	17 150	26 719	37 533	42 180	50 432	59 745	71 286
Lainakanta eur/as	1 043	869	755	1 182	1 668	1 882	2 259	2 687	3 219

Talouden painelaskelma vuoteen 2031 saakka, 2. skenaario

Toimintakatteen kasvu on Hollolan taloussuunnitelman mukaan vuosina 2026-2029 trendiennustetta hillitympi.

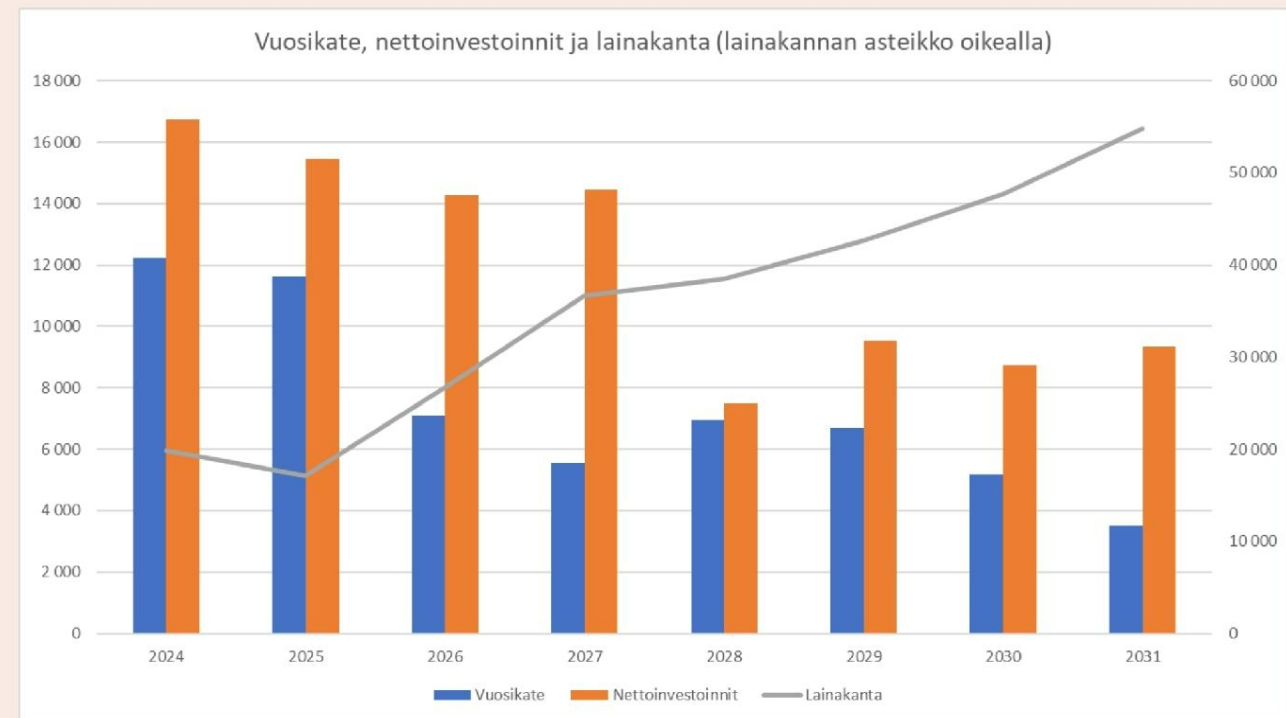
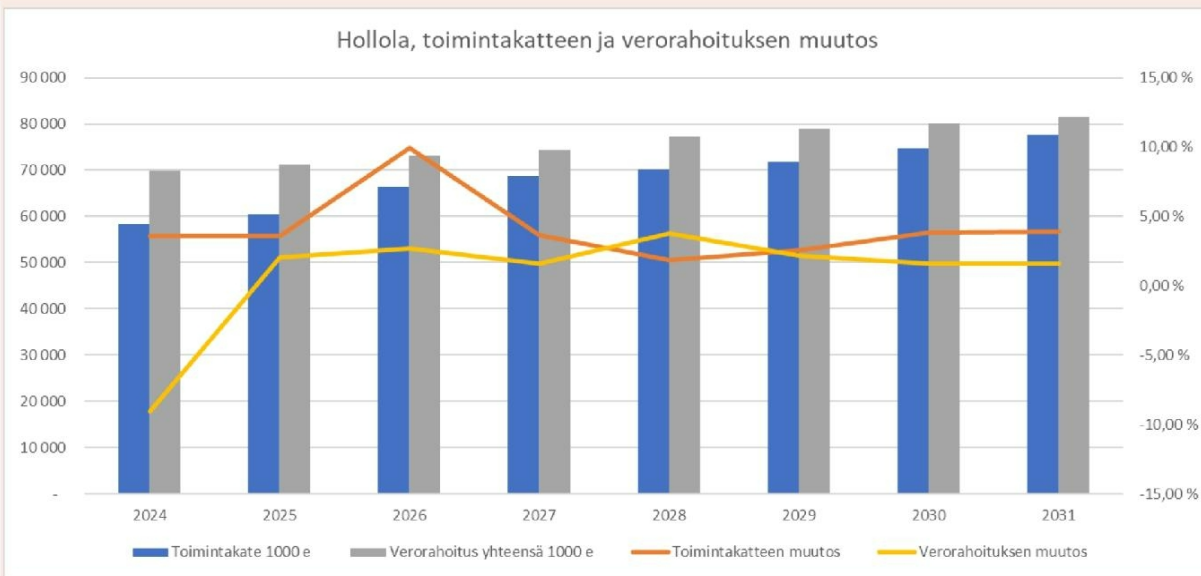
Toimintakatteen kasvu on kuitenkin verorahoituksen kasvuennustetta korkeampi. Etenkin vuosien 2028-2029 muutokseen pääseminen vaatii palvelutuotannon sopeuttamista ottaen huomioon normaalin vuosittaisen inflaation tason (KUPHI noin 3,5 %).

Vuosittainen toimintakatteen kasvu on alhainen peilaten Hollolan menneiden vuosien kustannuskasvuun.

Talous ei ole rakenteellisessa tasapainossa tässäkään skenaariossa vaan vaatii useamman miljoonan euron lisätoimia.

Hollola									
	TP 2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Asukasluku	22 885	22 849	22 703	22 600	22 505	22 415	22 325	22 236	22 148
Veroprosentti	8,36	8,30	8,30	8,30	8,30	8,30	8,30	8,30	8,30
Toimintakate 1000 e	-56 272	-58 283	-60 371	-66 367	-68 801	-70 086	-71 884	-74 649	-77 564
...josta sopeutus	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakatteen muutos 1000 e	77 291	-2 011	-2 087	-5 996	-2 434	-1 285	-1 799	-2 765	-2 914
...muutos %:ia	-57,9 %	3,6 %	3,6 %	9,9 %	3,7 %	1,9 %	2,6 %	3,8 %	3,9 %
eur/asukas	-2 459	-2 551	-2 659	-2 937	-3 057	-3 127	-3 220	-3 357	-3 502
... %:ia	-57,8 %	3,7 %	4,2 %	10,4 %	4,1 %	2,3 %	3,0 %	4,3 %	4,3 %
Tuloverotulo 1000 e	46 408	43 459	43 809	46 601	47 633	49 423	50 663	51 935	53 241
Kiinteistövero 1000 e	6 168	6 465	6 556	6 832	6 903	6 974	7 047	7 120	7 195
Osuus yhteisöveron tuotosta 1000 e	3 512	2 599	2 482	2 632	2 786	2 925	3 013	3 103	3 196
Verotulot yhteensä 1000 e	56 088	52 523	52 848	56 065	57 322	59 322	60 722	62 158	63 632
...muutos 1000 e	-47 494	-3 565	325	3 218	1 256	2 000	1 400	1 436	1 474
...muutos %:ia	-45,9 %	-6,4 %	0,6 %	6,1 %	2,2 %	3,5 %	2,4 %	2,4 %	2,4 %
Valtionosuudet 1000 e	20 758	17 362	18 456	17 142	17 037	17 855	18 136	17 978	17 796
...muutos 1000 e	-27 022	-3 396	1 094	-1 314	-105	818	281	-158	-182
...muutos %:ia	-56,6 %	-16,4 %	6,3 %	-7,1 %	-0,6 %	4,8 %	1,6 %	-0,9 %	-1,0 %
Verorahoitus yhteensä 1000 e	76 847	69 885	71 303	73 207	74 358	77 176	78 858	80 136	81 427
...muutos 1000 e	-74 517	-6 961	1 418	1 904	1 151	2 818	1 681	1 278	1 291
...muutos %:ia	-49,2 %	-9,1 %	2,0 %	2,7 %	1,6 %	3,8 %	2,2 %	1,6 %	1,6 %
Käyttökate 1000 e	20 575	11 602	10 933	6 841	5 557	7 091	6 974	5 487	3 864
Rahoitustuotot ja -kulut 1000 e	217	622	687	255	-8	-156	-274	-310	-356
Vuosikate 1000 e	20 792	12 224	11 620	7 096	5 549	6 935	6 700	5 177	3 508
Poistot ja arvonalentumiset 1000 e	10 132	8 191	8 448	9 053	9 418	10 028	10 082	9 801	9 736
Satunnaiset tulot ja menot 1000 e	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	10 660	4 033	3 171	-1 957	-3 869	-3 093	-3 382	-4 624	-6 228
Tilinpäätössiirrot	-10 350	-3 485	-3 169	1 459	1 332	1 455	1 549	1 500	1 500
Yli-/alijäämä 1000 e	310	548	2	-498	-2 537	-1 638	-1 833	-3 124	-4 728
Kumulatiivinen jäämä 1000 e	25 476	26 024	26 026	25 527	22 991	21 353	19 520	16 395	11 667
Kumulatiivinen jäämä eur/as	1 113	1 139	1 146	1 130	1 022	953	874	737	527
Nettoinvestoinnit 1000 e	1 999	16 716	15 446	14 280	14 452	7 506	9 543	8 725	9 335
Lainakanta 1000 eur	23 867	19 858	17 150	26 719	36 696	38 486	42 670	47 728	54 817
Lainakanta eur/as	1 043	869	755	1 182	1 631	1 717	1 911	2 146	2 475

Hollolan talouden haaste: Toimintakatteen vuotuinen ennakoitu kasvu ylittää verorahoituksen heikon vuotuisen kasvun. Tämä heikentää vuosikatetta ja yhdistettynä investointeihin lisää velkaantumista.

Lapsi- ja oppilasmäärien muutosten vaikutus tulorahoitukseen

Ikäryhmien muutoksen vaikutus kunnan valtionosuusrahoitukseen

- Hollolan kunnan valtionosuuksien kasvu tulevaisuudessa on ennusteiden mukaan vaisua, mikä asettaa painetta myös toimintakatteen kasvun rajoittamiselle.
- Peruspalveluiden valtionosuudella korvataan osaltaan valtion kunnille määräämien tehtävien kustannuksia. Valtionosuudet määräytyvät pitkälti 0-15-vuotiaiden määrän ja suhteellisen osuuden mukaisesti.

Peruspalvelujen VOS/Ikäryhmähinnat 2026	
Ikä 0-5	€8 970,59
Ikä 6	€9 538,74
Ikä 7-12	€8 172,10
Ikä 13-15	€13 849,15
Ikä 16+	€70,22
Ikä 18-64	€86,07
Omarahoitusosuus:	
per asukas	€1 548,79

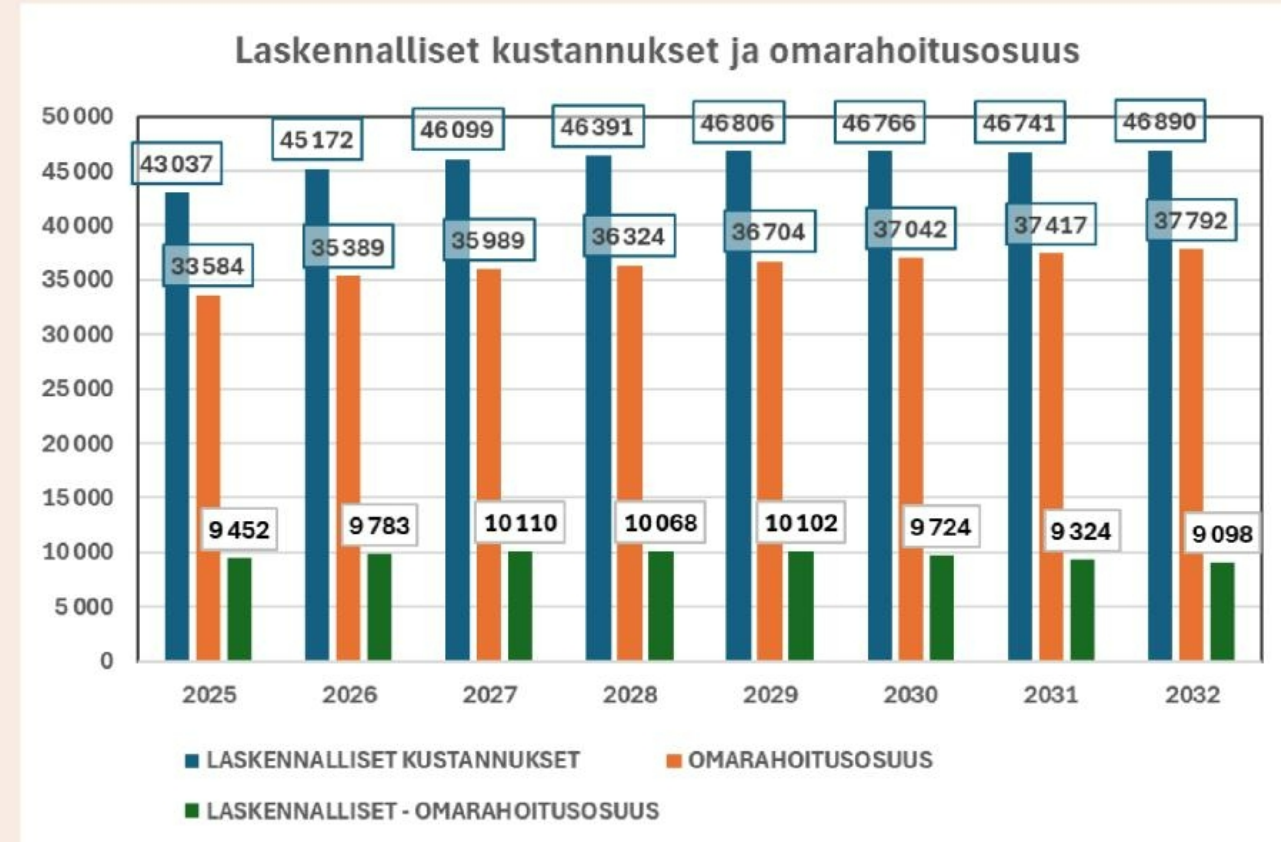
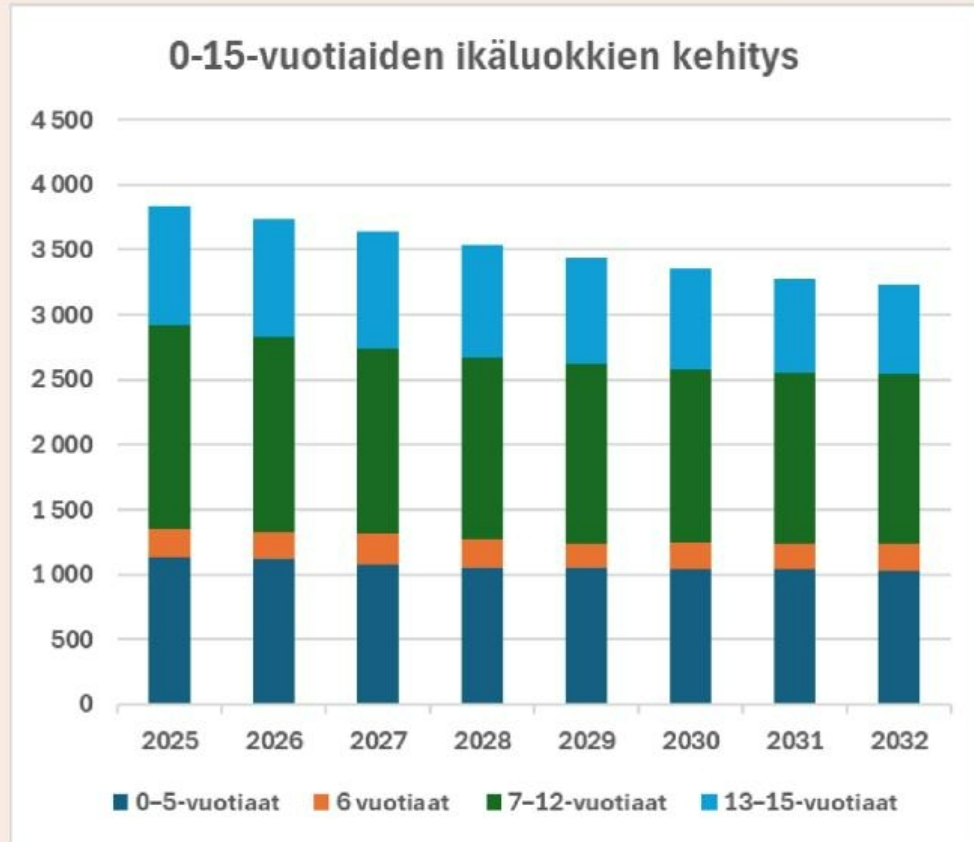
- Lapsimäärien merkittävä supistuminen vaikuttaa palvelutarpeen vähenemisen lisäksi myös valtionosuuksiin pienentävästi, koska ikäryhmäkohtaisesti määritellyt hinnat kerrotaan kyseisen ikäluokan lasten lukumäärällä
- Ikäluokkien muutosten vaikutus valtionosuuksiin näkyy aina myöhemmin, koska esimerkiksi vuoden 2026 valtionosuudet lasketaan vuoden 2024 lapsimäärien mukaan.
- Pienissä kunnissa yksittäiset isot ikäluokat voivat myös hetkellisesti nostaa valtionosuuksia, jos joinakin vuosina on lapsia nykyistä enemmän.

Ikäryhmiin perustuvat valtionosuuden laskennalliset kustannukset (VOS-tiedot 2026 ja väestöennuste Tilastokeskus 2024), indeksikorotuksilla

VÄESTÖ	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
0-5-vuotiaat	1 201	1 173	1 155	1 137	1 136	1 125	1 076	1 047	1 049	1 043	1 038	1 034
6 vuotiaat	264	247	238	207	210	208	245	225	192	200	199	197
7-12-vuotiaat	1 756	1 745	1 719	1 674	1 577	1 494	1 420	1 399	1 378	1 331	1 317	1 306
13-15-vuotiaat	941	894	887	877	915	909	905	867	821	780	727	692
16 vuotta täyttäneet	18 928	18 884	18 886	18 954	18 865	18 864	18 859	18 877	18 885	18 882	18 867	18 831
18-64-vuotiaat	12 291	12 186	12 134	12 104	12 015	11 955	11 853	11 768	11 696	11 640	11 582	11 501
Asukasluku yhteensä	23 090	22 943	22 885	22 849	22 703	22 600	22 505	22 415	22 325	22 236	22 148	22 060
0-18-vuotiaat	5 106	4 972	4 900	4 765	4 647	4 543	4 445	4 366	4 264	4 169	4 064	3 972
19-64-vuotiaat	12 006	11 908	11 835	11 827	11 757	11 704	11 624	11 516	11 453	11 385	11 336	11 264
65 vuotta täyttäneet	5 978	6 063	6 150	6 257	6 299	6 353	6 436	6 533	6 608	6 682	6 748	6 824
LASKENNALLINEN KUSTANNUS; yksikkö: 1000 €	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
0-5-vuotiaat	9 621	9 603	9 760	10 200	10 466	10 644	10 455	10 448	10 751	10 978	11 220	11 479
6 vuotiaat	2 244	2 146	2 136	1 975	2 057	2 093	2 531	2 388	2 092	2 238	2 287	2 326
7-12-vuotiaat	12 418	12 619	13 004	13 680	13 235	12 877	12 570	12 718	12 866	12 762	12 969	13 208
13-15-vuotiaat	11 414	11 117	11 482	12 146	13 014	13 278	13 576	13 357	12 990	12 675	12 133	11 860
16 vuotta täyttäneet	1 184	1 210	1 249	1 331	1 360	1 397	1 434	1 475	1 515	1 556	1 596	1 636
18-64-vuotiaat *2025 alkaen	0	0	1 013	1 042	1 062	1 085	1 105	1 127	1 150	1 176	1 201	1 225
IKÄRAKENNE YHTEENSÄ	36 880	36 693	38 644	40 373	41 195	41 374	41 673	41 513	41 365	41 385	41 407	41 734

Lasten määrän kehityksellä on merkittävä vaikutus tulevien vuosien valtionosuuksiin. Valtionosuudet määräytyvät aina kahta vuotta edeltävän vuoden asukasluvun mukaisesti. Vuoden 2026 valtionosuuksien pohjana on siten 31.12.2024 tilanteen mukainen väkilukutieto.

Hollolan kunnan laskennalliset valtionosuudet, muutos 2025-2032: -609 lasta, -354 000 euroa (indeksikorotuksilla)

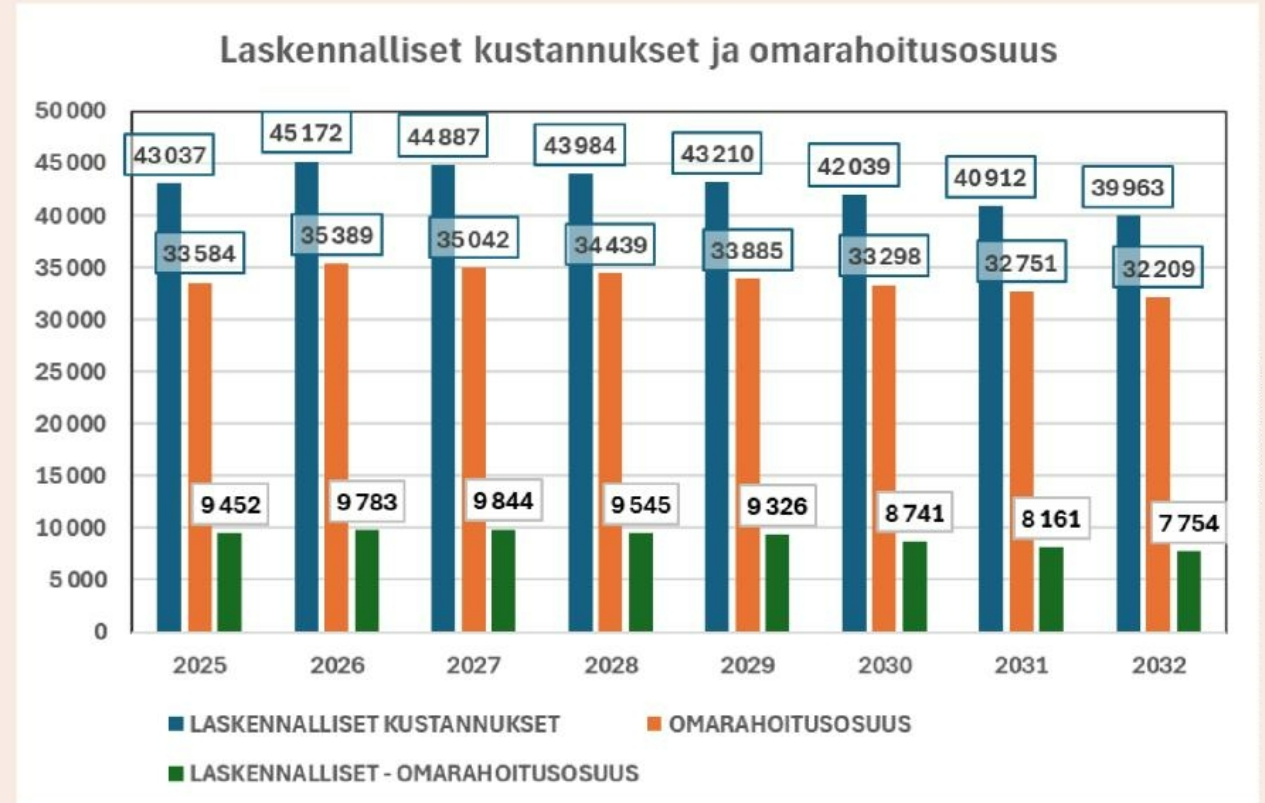
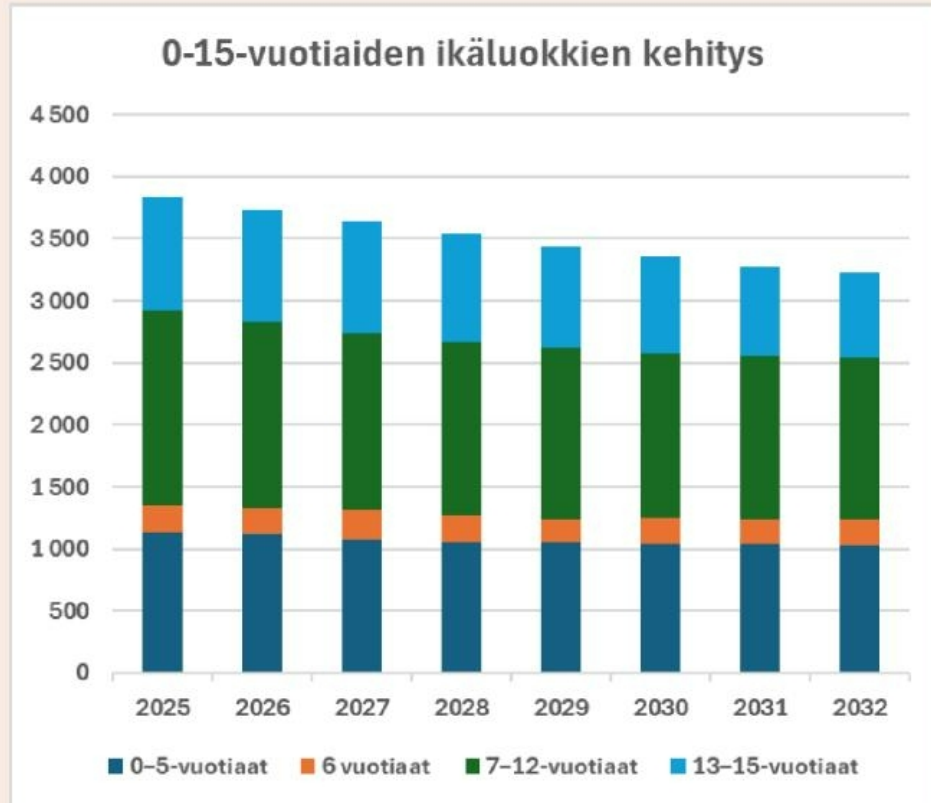

Ikäryhmiin perustuvat valtionosuuden laskennalliset kustannukset (VOS-tiedot 2026 ja väestöennuste Tilastokeskus 2024), **ei indeksikorotuksia**

VÄESTÖ	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
0–5-vuotiaat	1 201	1 173	1 155	1 137	1 136	1 125	1 076	1 047	1 049	1 043	1 038	1 034
6 vuotiaat	264	247	238	207	210	208	245	225	192	200	199	197
7–12-vuotiaat	1 756	1 745	1 719	1 674	1 577	1 494	1 420	1 399	1 378	1 331	1 317	1 306
13–15-vuotiaat	941	894	887	877	915	909	905	867	821	780	727	692
16 vuotta täyttäneet	18 928	18 884	18 886	18 954	18 865	18 864	18 859	18 877	18 885	18 882	18 867	18 831
18–64-vuotiaat	12 291	12 186	12 134	12 104	12 015	11 955	11 853	11 768	11 696	11 640	11 582	11 501
Asukasluku yhteensä	23 090	22 943	22 885	22 849	22 703	22 600	22 505	22 415	22 325	22 236	22 148	22 060
0–18-vuotiaat	5 106	4 972	4 900	4 765	4 647	4 543	4 445	4 366	4 264	4 169	4 064	3 972
19–64-vuotiaat	12 006	11 908	11 835	11 827	11 757	11 704	11 624	11 516	11 453	11 385	11 336	11 264
65 vuotta täyttäneet	5 978	6 063	6 150	6 257	6 299	6 353	6 436	6 533	6 608	6 682	6 748	6 824
LASKENNALLINEN KUSTANNUS; yksikkö: 1000 €	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
0–5-vuotiaat	9 621	9 603	9 760	10 200	10 191	10 092	9 652	9 392	9 410	9 356	9 311	9 276
6 vuotiaat	2 244	2 146	2 136	1 975	2 003	1 984	2 337	2 146	1 831	1 908	1 898	1 879
7–12-vuotiaat	12 418	12 619	13 004	13 680	12 887	12 209	11 604	11 433	11 261	10 877	10 763	10 673
13–15-vuotiaat	11 414	11 117	11 482	12 146	12 672	12 589	12 533	12 007	11 370	10 802	10 068	9 584
16 vuotta täyttäneet	1 184	1 210	1 249	1 331	1 325	1 325	1 324	1 326	1 326	1 326	1 325	1 322
18–64-vuotiaat *2025 alkaen	0	0	1 013	1 042	1 034	1 029	1 020	1 013	1 007	1 002	997	990
IKÄRAKENNE YHTEENSÄ	36 880	36 693	38 644	40 373	40 112	39 228	38 472	37 317	36 206	35 271	34 362	33 723

Lasten määrän kehityksellä on merkittävä vaikutus tulevien vuosien valtionosuuksiin. Valtionosuudet määräytyvät aina kahta vuotta edeltävän vuoden asukasluvun mukaisesti. Vuoden 2026 valtionosuuksien pohjana on siten 31.12.2024 tilanteen mukainen väkilukutieto.

Hollolan kunnan laskennalliset valtionosuudet, muutos 2025-2032: -609 lasta, -1,7 M€ euroa (ilman indeksikorotuksia)

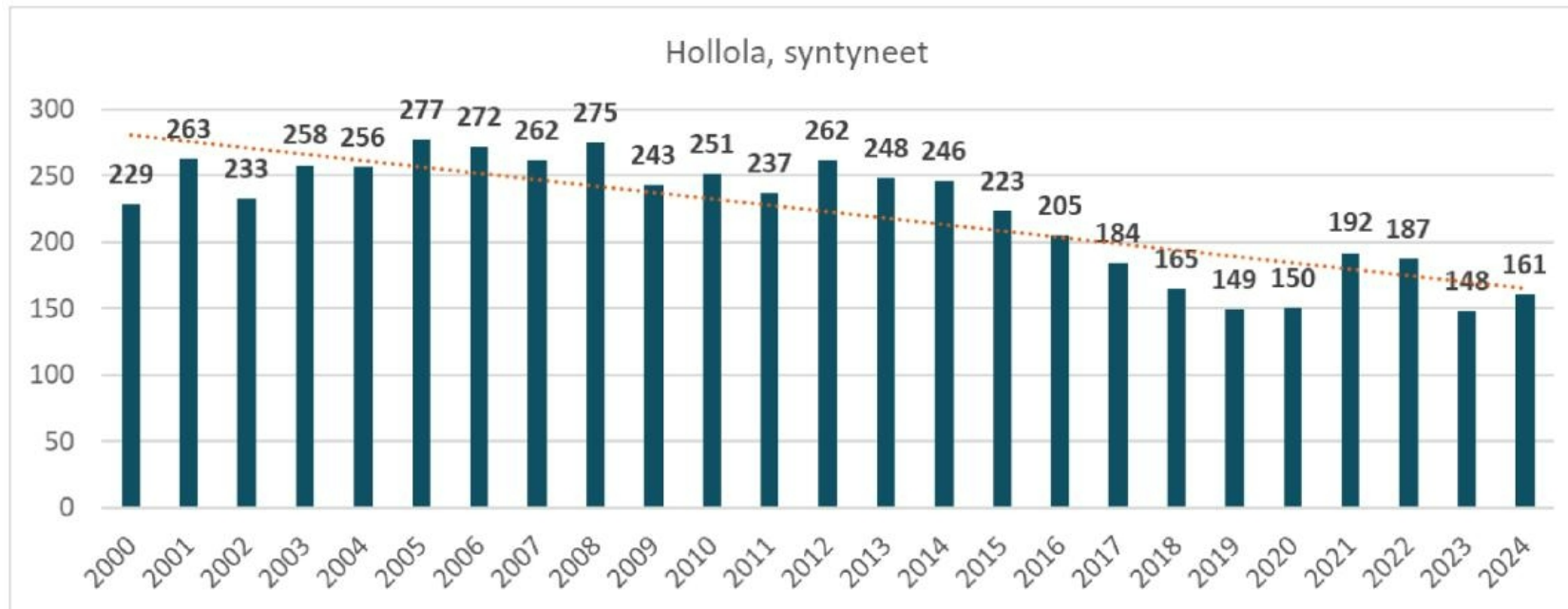

Nykyisen palveluverkon muodostumiseen vaikuttaneita tekijöitä

Katsaus väestökehitykseen vuosina 2015-2024

Hollolan syntyneet vuodesta 2000 vuoteen 2024

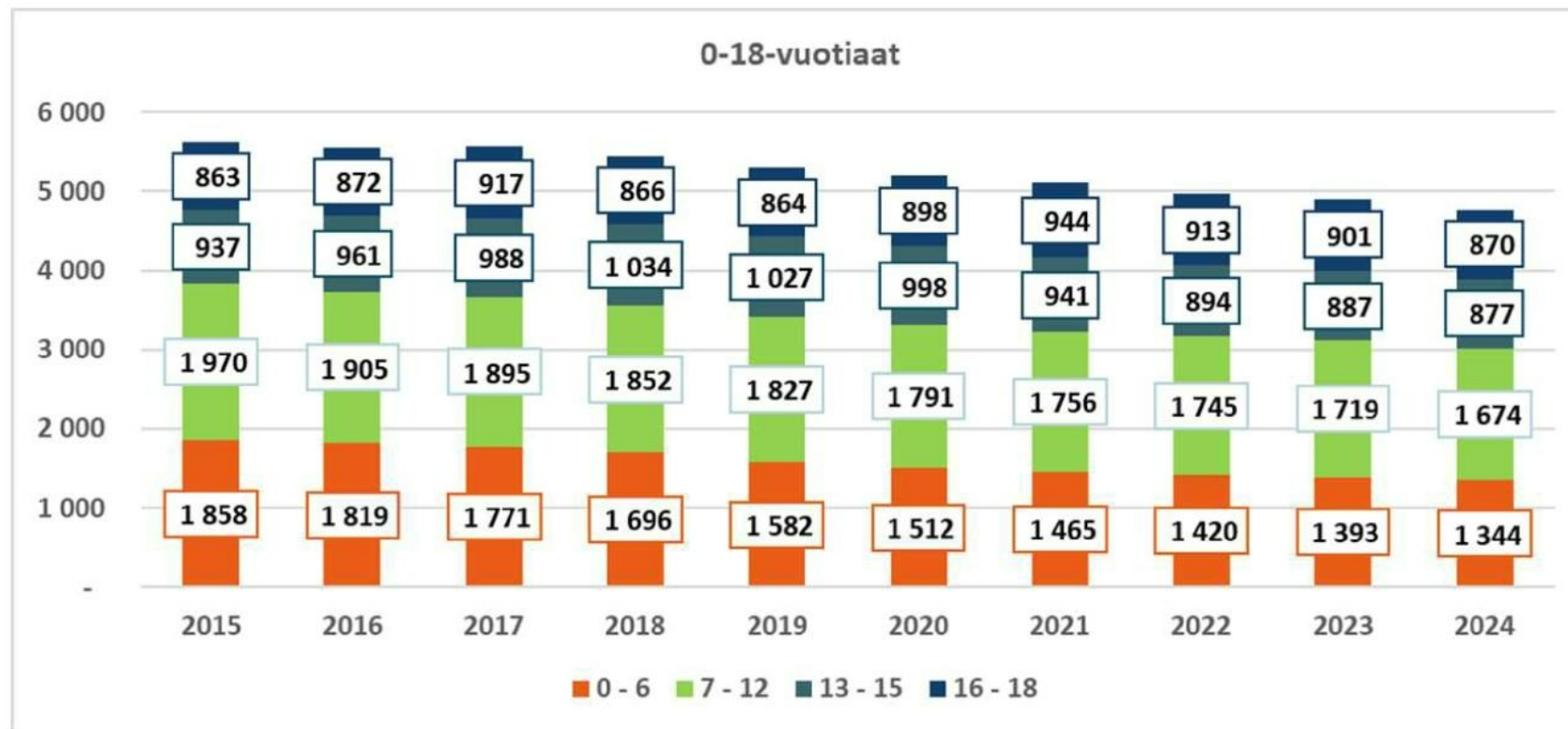

Hollolan väestökehitys on ollut vuodesta 2015 lähtien laskeva. Vuonna 2024 asukkaita oli **-1 066** vähemmän kuin vuonna 2015.

Hollolan syntyneiden määrät ovat laskeneet 2010-luvulla **kymmenillä** lapsilla. Vuonna 2024 syntyneiden määrä oli tarkastelujakson neljänneksi pienin (161 syntynyttä).

Tilastokeskus 2025

0-6-, 7-12-, 13-15- ja 16-18-vuotiaiden ikäryhmän muutos vuodesta 2015 vuoteen 2024

Alle 18-vuotiaiden määrä **on laskenut** vuodesta 2015 vuoteen 2024 **-448** lapsella ja nuorella eli 5 628 → 4 765.

Tällä ajalla määrällisesti eniten on laskenut 0-6-vuotiaiden määrä, **-475** lapsella.

Tilastokeskus 2025

Uusien asuntojen rakennusluvut vuosilta 2015-2024

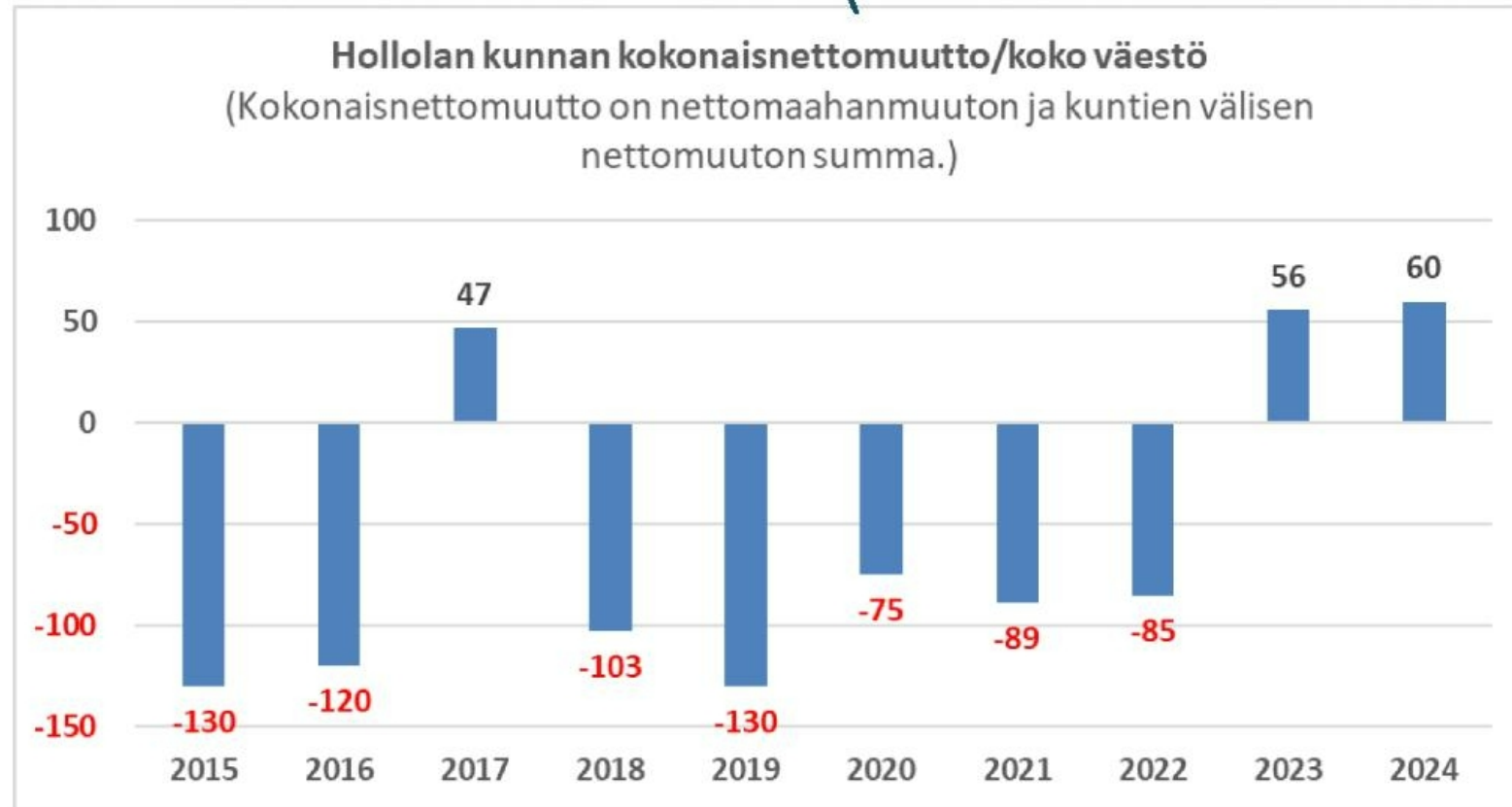
Hollolan kunta	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Yhteensä	Osuus %
Pientalot asemakaava-alueilla	25	26	31	15	22	23	30	20	14	14	220	36,4
Pientalot asemakaavojen ulkopuolella	9	12	13	22	10	9	7	6	5	7	100	16,5
Rivitalot	0	20	0	9	0	13	12	0	10	10	74	12,2
Kerrostalot	0	90	0	0	0	0	63	0	0	0	153	25,3
Muut rakennukset	43	1	11	0	0	0	0	0	2	1	58	9,6
Yhteensä kaikki asunnot	77	149	55	46	32	45	112	26	31	32	605	100,0

Hollolan kunta	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Muutos 2015-2024
Koko väestö	21 813	23 791	23 782	23 602	23 410	23 251	23 090	22 943	22 885	22 849	1 036
0 - 6-vuotiaat	1 709	1 819	1 771	1 696	1 582	1 512	1 465	1 420	1 393	1 344	-365
7 - 12-vuotiaat	1 828	1 905	1 895	1 852	1 827	1 791	1 756	1 745	1 719	1 674	-154
13 - 15-vuotiaat	873	961	988	1 034	1 027	998	941	894	887	877	4
16 - 18-vuotiaat	803	872	917	866	864	898	944	913	901	870	67
0-18-vuotiaat yhteensä	5 213	5 557	5 571	5 448	5 300	5 199	5 106	4 972	4 900	4 765	-448

Hollolan kunta 2025

0-6-vuotiaiden ja 7-12-vuotiaiden määrän laskua myönnettyt rakennusluvut eivät ole kääntäneet positiivisiksi.

Hollolan kunnan kokonaisnettomuutto sekä väestönlisäys , koko väestö vuosina 2015-2024 (Tilastokeskus 2026)

Väestönlisäys	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Hollola	-80	-126	-3	-179	-186	-160	-160	-154	-55	-30

Hollolan kunnan nykyinen varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkko

Hollolan varhaiskasvatuksen yksiköt syksyllä 2025

Hollolassa varhaiskasvatuksen yksiköistä 1-2 ryhmän yksiköitä on 8 kappaletta.

Varhaiskasvatusyksikkö: Kunnallinen päiväkot	Vuoro- hoito = x	Ryhmiä yht.	Lapsia yhteensä VAKA	Joista vuorohoidossa Salpakankaan pk	Joilla erityistarpeita	Esioppilaita yhteensä
Herralan päiväkot		1	20		alle 5	
Herralan koulu, esiopetus		1				9
Hämeenkosken päiväkot		3	48	1		alle 5
Hämeenkosken koulu, esiopetus		1				13
Kalliolan päiväkot		4	60		6	
Kalliolan koulu, esiopetus		4				42
Koulurinteen päiväkot		2	22		alle 5	
Kukkilan päiväkot		5	63		5	
Nostavan päiväkot		3	33		5	
Nostavan koulu, esiopetus		1				13
Paimelan päiväkot		1	20		alle 5	
Paimelan koulu, esiopetus		1				alle 5
Pyhäniemen päiväkot		3	47	1	5	alle 5
Pyhäniemen koulu, esiopetus		2				15
Salpakankaan päiväkot	x	9	138	2	20	alle 5
Salpakankaan päiväkot, vuorohoito ryhmät (A,B,B2)	x	3	39	39		
Salpakankaan koulu, esiopetus		8				72
Satulinnan päiväkot		4	58		10	
Soramäen päiväkot		4	62		alle 5	
Tiilikankaan koulu, esiopetus		4				34
Yhteensä		64	610	43	61	202

Hollolan kunta 2025

Hollolan varhaiskasvatuksen käyttö syksyllä 2025

Varhaiskasvatusyksikkö: Perhepäivähoito		Hoitajien lukumäärä	Lapsia yhteensä
Kunnallinen perhepäivähoito		5	19
Yhteensä		5	19
Varhaiskasvatusyksikkö: Yksityinen päiväkot	Ostopalvelu = o	Päiväkotien määrä	Lapsia yhteensä
Folkhälsan, ruotsinkielinen	ostopalvelu	1	6
Päiväkodissa yksityisen hoidon tuella		5	10
Yhteensä		1	6
Varhaiskasvatusyksikkö: Yksityinen perhepäivähoito		Hoitajien lukumäärä	Lapsia yhteensä
YPPH, ryhmikset, palkatut yksityisen hoidon tuella		18	44
Yhteensä		18	44

Muu järjestäjä (palvelusetelipäiväkoti)	Yksikön sijainti	Järjestäjä	Lapsia yhteensä
Vilinän talot / Hulina päiväkot	Hollola	Palveluseteli	23
Luontopäiväkoti Helmi	Hollola	Palveluseteli	30
Vilinän talot / Pulina päiväkot	Hollola	Palveluseteli	22
Vilinän talot / Kipinä päiväkot	Lahti	Palveluseteli	alle 3
Kristillinen päiväkot Ilo	Lahti	Palveluseteli	10
Lounaan päiväkot	Lahti	Palveluseteli	alle 3
Pilke päiväkodit, Hyppyri	Lahti	Palveluseteli	3
Pilke päiväkodit, Otava	Lahti	Palveluseteli	5
Päiväkoti Onnenkenkä	Pennala	Palveluseteli	alle 3
Päiväkoti Seikkailuystävät	Hikiä	Palveluseteli	alle 3
Pääskynpesä	Lahti	Palveluseteli	3
Touhula Hirsilinna	Lahti	Palveluseteli	alle 3
Touhula Soltti	Lahti	Palveluseteli	alle 3
Yhteensä			104

Hollolan kunta 2025

Osallistuminen varhaiskasvatukseen

Lapset varhaiskasvatuksessa kotikunnan mukaan					3-5-vuotiaat				6-vuotiaat			
0-2-vuotiaat	2021	2022	2023	2024	2021	2022	2023	2024	2021	2022	2023	2024
Hollola	201	204	240	219	576	558	513	543	198	195	201	171
Mäntsälä	189	201	216	183	567	510	525	540	210	243	192	177
Siilinjärvi	249	228	279	273	693	657	624	627	258	243	240	237
Raisio	201	267	267	312	661	534	702	661	240	240	222	222
Pirkkala	249	267	300	267	678	600	621	678	6	3	3	18
Lempäälä	345	357	348	321	816	810	777	819	21	15	9	12
Janakkala	156	159	168	174	414	411	396	378	132	141	147	153
Riihimäki	225	207	225	207	630	621	603	573	228	219	234	0
Koko maa	50 169	55 983	58 287	54 561	132 660	129 960	129 528	132 990	43 245	42 516	42 759	43 161
Osallistumisaste kunnittain: 0-2-vuotiaat					3-5-vuotiaat				6-vuotiaat			
	2021	2022	2023	2024	2021	2022	2023	2024	2021	2022	2023	2024
Hollola	37 %	36 %	43 %	42 %	87 %	91 %	87 %	88 %	75 %	79 %	84 %	83 %
Mäntsälä	33 %	36 %	41 %	36 %	83 %	81 %	83 %	86 %	80 %	85 %	83 %	82 %
Siilinjärvi	43 %	39 %	49 %	51 %	92 %	92 %	93 %	97 %	85 %	89 %	94 %	92 %
Raisio	38 %	41 %	38 %	46 %	92 %	94 %	78 %	94 %	92 %	93 %	90 %	96 %
Pirkkala	39 %	44 %	49 %	45 %	95 %	95 %	95 %	96 %	2 %	1 %	1 %	8 %
Lempäälä	41 %	42 %	42 %	39 %	90 %	90 %	89 %	91 %	6 %	5 %	3 %	4 %
Janakkala	39 %	40 %	43 %	47 %	84 %	90 %	93 %	91 %	78 %	86 %	90 %	93 %
Riihimäki	35 %	34 %	38 %	38 %	86 %	86 %	88 %	89 %	87 %	89 %	88 %	91 %
Koko maa	35 %	40 %	42 %	41 %	86 %	88 %	89 %	90 %	77 %	79 %	81 %	85 %

- Koko maan tasolla varhaiskasvatuksen osallistumisaste on kasvanut.
- Osassa kunnista muutos kuitenkin ei tarkoita varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrän kasvua, koska ikäluokat ovat pienentyneet.
- Hollolassa alle 3-vuotiaiden määrä on ollut korkeimmillaan vuonna 2023. Alle 3-vuotiaiden osallistumisaste on hieman koko maan keskiarvoa korkeampi.
- Lähde: Vipunen 31.12.

Perusopetuksen oppilaat syksyllä 2025

(Hollolan kunta 2025)

Koulu	1	2	3	4	5	6	1-6	7	8	9	7-9	1-9
Heinsuon koulu					115	101	216	147	114	133	394	610
Herralan koulu	9	9	11	8			37				0	37
Hämeenkosken koulu	13	19	14	20	20	25	111				0	111
Kalliolan koulu	39	53	42	52	65	65	316				0	316
Kankaan koulu	3	1	5	9	8	16	42	12	9	10	31	73
Nostavan koulu	14	10	7	12			43				0	43
Paimelan koulu	4	4	7	5			20				0	20
Pyhäniemen koulu	14	15	25	24			78				0	78
Salpakankaan koulu	107	129	133	132	73	86	660	92	99	112	303	963
Yhteensä	203	240	244	262	281	293	1523	251	222	255	728	2251

Lahden kaupungin koulut	1	2	3	4	5	6	7	8	9	yht
Lahden koulut yhteensä	6	1	4	10	0	8	52	38	59	178
Muut koulutuksen järjestäjät										
Steiner koulu	1	6	5	3	5	5	3	2	4	34
Asikkala	6	2	9				12	15	6	50
YHTEENSÄ	13	9	18	13	5	13	67	55	69	262

Vesikansan osalta
sopimus
vuosiluokkien 7-9
oppilaspaikoista
Lahden kaupungin
kanssa.

Hollolassa olevat lastensuojelun yksiköt ja niiden lapsimäärät

Vuosi	Sijoitusyksiköiden määrä Hollola	Sijoituspaikkojen määrä
2017	14	120
2018	14	119
2019	15	123
2020	15	123
2021	17	135
2022	17	136
2023	18	144
2024	18	139
2025	17	132

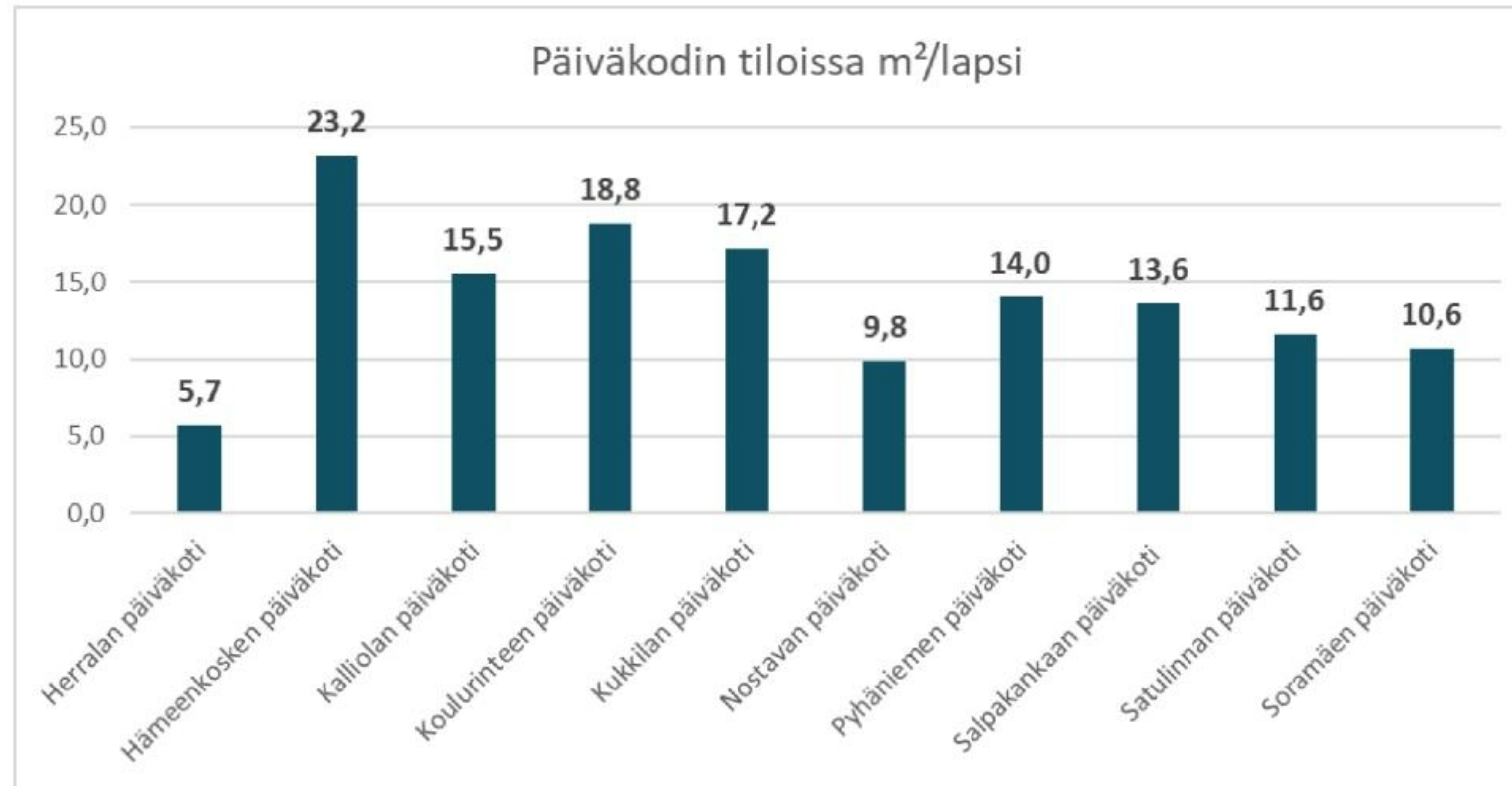
Sijoitusyksiköt 2025 (Yksikön nimi)	Paikkamäärä
Familiar Ilvesmäki	14
Kasvunkoti Laine	7
Konstan Koti ja Koulu, Hollolan toimipiste	24
Lastenkoti Martta	6
Nuorisokoti Jaloverso	12
Perhekoti Aurinkopiha	6
Perhekoti Ilona	alle 5
Perhekoti Joikula	alle 5
Perhekoti Palokärjet	5
Perhekoti Villa Kiikunvirta	alle 5
Pienryhmäkoti Aatu	7
Pienryhmäkoti Jukola	7
Pienryhmäkoti Kalliorinne	7
Pienryhmäkoti Tähtkä	7
Pienryhmäkoti Silmu	7
Wanhalandian Koti	5
Päiväkummun lastenkoti	7
	132

Hollolan kunta 2025

Päiväkoti- ja koulurakennukset

Hollolan kunnan päiväkotien laajuustarkastelu lasta kohden

- Päiväkotirakennusten laajuustarkastelu osoittaa Hämeenkosken päiväkotia lukuunottamatta hyvää tai kohtuullista tilankäyttöä.
- Koulurakennusten kaltaista tilojen huomattavaa ylikapasiteettia ei ole havaittavissa missään yksikössä – vielä.

Hollolan kunta 2025

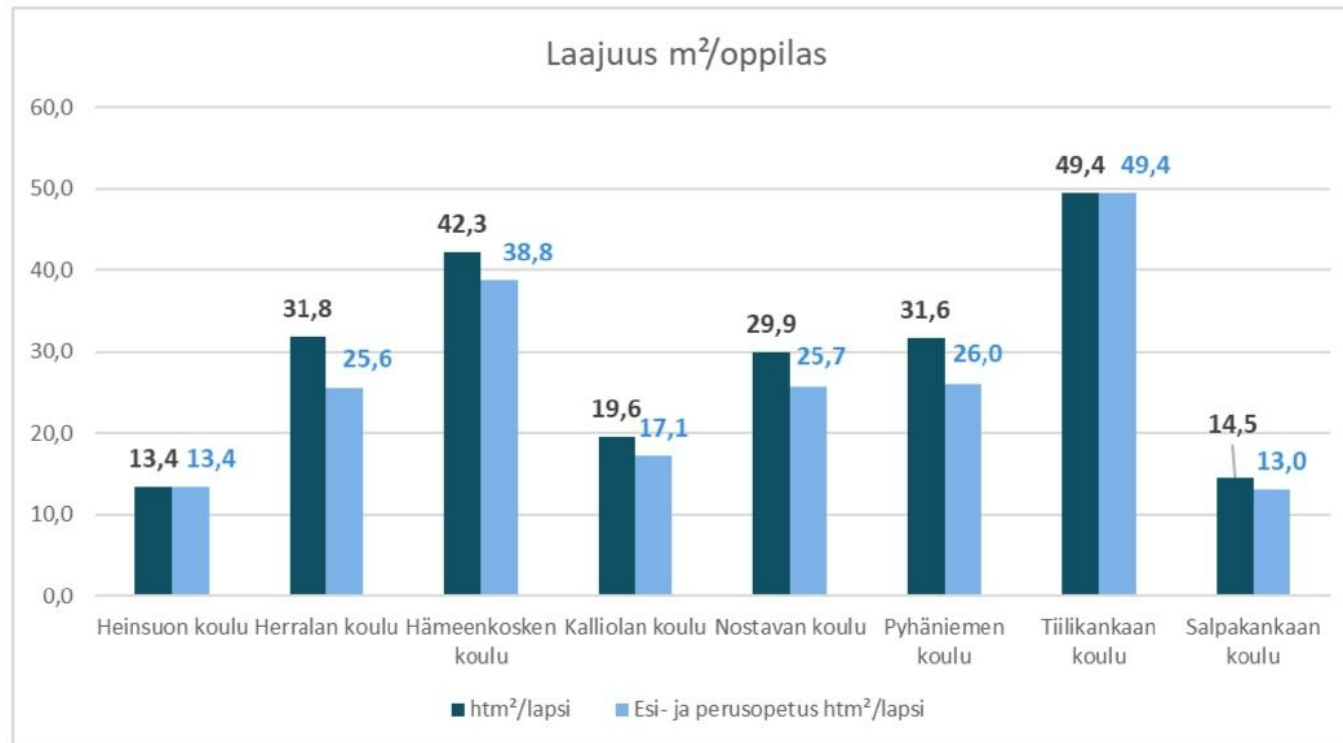
Hollolan kunnan päiväkotien tasearvot, poistot ja investointitarpeet syyskuussa 2025

Päiväkotirakennus	Rakennuksen tasearvo € 31.12.2024	Poistot €/v (2025)	Tulevat investointitarpeet €						Yhteensä 2025-2030	Yhteensä 2031-2036	Yhteensä 2025-2036
			2025	2026	2027	2028	2029	2030			
Herralan päiväkoti	129 878,43	6 831,76									
Hämeenkosken päiväkoti	1 489 519,91	88 351,44	150 000	115 000	20 000		40 000	100 000	425 000	280 000	705 000
Kalliolan päiväkoti	581 852,60	62 225,19		50 000	10 000			50 000	110 000	75 000	185 000
Koulurinteen päiväkoti											
Kukkilan päiväkoti	1 350 065,84	102 217,18		150 000	10 000			100 000	260 000	250 000	510 000
Nostavan päiväkoti											
Pyhäniemen päiväkoti	207 252,54	25 325,44		25 000	50 000				75 000	125 000	200 000
Salpakankaan päiväkoti	263 121,75	24 036,68	230 000	180 000	160 000	160 000	330 000	450 000	1 510 000	1 605 000	3 115 000
Satulinnan päiväkoti	858 575,85	58 835,11	15 000	70 000	200 000	30 000	100 000	10 000	425 000	90 000	515 000
Soramäen päiväkoti	796 832,91	68 361,69	20 000		60 000				80 000	215 000	295 000
Yhteensä	5 677 099,83	436 184,49	415 000	590 000	510 000	190 000	470 000	710 000	2 885 000	2 640 000	5 525 000

- Päiväkotirakennusten osalta seuraavan viiden vuoden aikana Hollolan kunnan alustavassa rakentamishjelmassa merkittävimmät investointitarpeet kohdistuvat Salpakankaan (koulu +pk), Hämeenkosken (koulu+pk) ja Satulinnan päiväkoteihin.
- Alhaisimmat jäljellä olevat tasearvot ovat Herralan, Pyhäniemen ja Salpakankaan päiväkodeilla.
- **Syksyn talousarvioprosessin aikana lukuja on päivitetty.**

Hollolan kunta syys-lokakuu 2025

Hollolan kunnan koulujen laajuustarkastelu oppilasta kohden syksyllä 2025, mukana neliövertailussa myös esioppilaat

- Syksyllä 2025 Tiilikankaan koulurakennuksessa Kankaan koulun oppilaat.
- Paimelan oppilaat laskettu mukaan Kalliolan koulun oppilasmäärään.
- Heinsuon ja Salpakankaan koulut ovat tilatehokkuudeltaan hyvät.
- **Kaikkien muiden koulurakennusten laajuustarkastelut osoittavat tehotonta tilankäyttöä ja tilojen ylikapasiteettia.**

Hollolan kunta 2025

Hollolan kunnan koulurakennusten tasearvot, poistot ja investointitarpeet syyskuussa 2025

Koulurakennus	Rakennuksen tasearvo € 31.12.2024	Poistot €/v (2025)	Leasingvuokra €/v	Tulevat investointitarpeet €						Yhteensä 2025-2030	Yhteensä 2031-2036	Yhteensä 2025-2036
				2025	2026	2027	2028	2029	2030			
Heinsuon koulu			740 618,00									
Herralan koulu	763 443,58	56 896,81		30 000	10 000	452 000	90 000		30 000	612 000	200 000	812 000
Hämeenkosken koulu	2 505 468,00	148 619,00		150 000	115 000	20 000		40 000	100 000	425 000	280 000	705 000
Kalliolan koulu			700 738,00									
Nostavan koulu/viipalekoulu	956 133,04	73 567,36		240 000	70 000	145 000	20 000	50 000	50 000	575 000	190 000	765 000
Pyhäniemen koulu	1 929 365,20	215 798,63		200 000	310 000	50 000	100 000			660 000	400 000	1 060 000
Salpakankaan koulu	15 571 237,36	1 396 806,21		230 000	180 000	160 000	160 000	330 000	450 000	1 510 000	1 605 000	3 115 000
Yhteensä	21 725 647,18	1 891 688,01	1 441 356,00	850 000	685 000	827 000	370 000	420 000	630 000	3 782 000	2 675 000	6 457 000

- Koulurakennusten osalta seuraavan viiden vuoden aikana Hollolan kunnan alustavassa rakentamishjelmassa merkittävimmät investointitarpeet kohdistuvat Salpakankaan (koulu+pk), Pyhäniemen, Herralan ja Nostavan kouluihin.
- Alhaisimmat jäljellä olevat tasearvot ovat Herralan ja Nostavan kouluilla.
- **Syksyn talousarvioprosessin aikana lukuja on päivitetty.**

Hollolan kunta syys-lokakuu 2025

Varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen kustannukset ja henkilöstömitoititus

Varhaiskasvatus, esiopetus ja perusopetus, 2019–2024 FCG.

Hollola							
Varhaiskasvatus, esiopetus ja perusopetus	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Δ 2019–2024
Käyttökulut (1000 €)	44 690	44 179	46 741	48 316	52 238	53 366	19 %
Käyttötuotot (1000 €)	3 237	2 892	3 543	3 812	3 519	3 386	5 %
Nettokäyttökulut (1000€)	41 453	41 287	43 198	44 504	48 719	49 980	21 %
0-15-vuotiaat	4 436	4 301	4 162	4 059	3 999	3 895	-12 %
Nettokäyttökulut per ikäryhmään kuuluva	9 345	9 599	10 379	10 964	12 183	12 832	37 %
Kuntatyyppi	9 268	9 457	9 664	10 506	11 786	12 547	35 %
Koko maa	9 240	9 369	9 897	10 561	11 763	12 285	33 %
Erotus (1000 €)							
kuntatyyppiin	342	612	2 974	1 861	1 587	1 111	225 %
koko maahan	465	993	2 008	1 637	1 679	2 131	359 %
Varhaiskasvatus, esiopetus ja perusopetus, nettokäyttökustannus per 0-15-vuotiaat							
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Δ 2019–2024
Hollola	9 345	9 599	10 379	10 964	12 183	12 832	37 %
Mäntsälä	10 327	10 370	10 595	10 943	11 719	12 648	22 %
Siilinjärvi	9 107	9 440	9 829	10 126	11 211	11 603	27 %
Raisio	8 664	8 501	8 885	9 611	11 162	11 344	31 %
Pirkkala	9 075	9 374	9 841	10 385	11 368	11 941	32 %
Lempäälä	8 027	8 087	8 635	9 539	10 823	11 052	38 %
Janakkala	8 622	8 909	9 081	9 806	11 195	11 857	38 %
Riihimäki	7 996	8 137	9 126	9 756	10 589	11 187	40 %

Hollolan palvelutarpeen arviointi

20.1.2026

Tilastotarkastelun perusteella Hollolan varhaiskasvatus-esiopetus-perusopetus-kokonaisuus on kuntatyyppiä sekä useimpia verrokkeja kalliimpi. Kuntatyyppin yksikkö hinnalla Hollolan sivistyspalvelut olisivat noin 1,1 M€ halvemmat. Vuosien 2021–2024 palveluluokittaisten tilinpäätöstietojen lähde on Kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätöstiedot palveluluokkakohtaisesti – tiedonkeruu (lyh. KKTPP). Tiedonkeruu on Valtiokonttorin järjestämä. Aiempien vuosien tiedot ovat peräisin Tilastokeskukselta

Perusopetus, 2019–2024

Hollola							
Perusopetus	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Δ 2019–2024
Käyttökulut (1000 €)	29 202	29 273	30 826	31 326	33 322	34 326	18 %
Käyttötulot (1000 €)	1 846	1 766	2 174	2 591	2 342	2 374	29 %
Nettokäyttökulut (1000€)	27 356	27 507	28 652	28 735	30 980	31 952	17 %
7-15-vuotiaat	2 854	2 789	2 697	2 639	2 606	2 551	-11 %
Nettokäyttökulut per oppilas	9 585	9 863	10 624	10 889	11 888	12 525	31 %
Kuntatyyppi	9 457	9 577	9 741	10 364	11 442	12 126	28 %
Koko maa	9 442	9 487	9 887	10 419	11 368	11 874	26 %
Erotus (1000 €)							
kuntatyyppiin	367	796	2 381	1 385	1 162	1 018	177 %
koko maahan	407	1 049	1 988	1 241	1 356	1 662	308 %
Perusopetus, nettokäyttökustannus per 7-15-vuotiaat							
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Δ 2019–2024
Hollola	9 585	9 863	10 624	10 889	11 888	12 525	31 %
Mäntsälä	10 548	10 715	11 473	11 261	11 578	12 649	20 %
Siilinjärvi	9 091	9 169	9 354	9 506	10 245	10 648	17 %
Raisio	8 493	8 334	8 544	9 127	10 523	10 390	22 %
Pirkkala	8 841	9 391	9 664	10 187	10 712	11 307	28 %
Lempäälä	7 858	7 790	8 279	9 362	10 103	10 638	35 %
Janakkala	8 434	8 787	8 887	9 118	10 607	11 083	31 %
Riihimäki	7 732	7 930	8 673	9 178	9 837	10 236	32 %

Vuoden 2019 tasoon peilaten:
 7-15-vuotiaiden määrä on pienentynyt 11 %
 Nettokäyttökulut ovat kasvaneet 17 %
Yksikkökustannus on kasvanut 31 %.

Erotus-rivit kuvaavat, mikä ero olisi kokonaiskustannuksissa, jos palvelun yksikkökustannus vastaisi kuntatyyppin keskiarvoa tai koko maan keskitasoa. Jos yksikkökustannus vastaisi kuntatyyppin keskiarvoa, perusopetuksen kulut olisivat noin 1,0 M€ alaisemmat

Perusopetuksen käyttökustannukset toiminnoittain

	Hollola	Mäntsälä	Siilinjärvi	Raisio	Pirkkala	Lempäälä	Janakkala	Riihimäki	Koko maa
Oppilasmäärä	2 339	2 459	2 715	2 421	2 618	3 318	1 697	2 825	518 841
Käyttökustannukset toiminnoittain per oppilas									
9-vuotinen perusopetus (sis. aineopetuksen)	10 621	10 237	9 467	9 027	9 375	9 680	10 926	9 175	10 277
Opetus (ml. Sairaalaopetus)	5 735	5 694	5 143	5 713	5 822	5 693	5 836	6 131	6 121
Ruokailu	627	723	737	824	526	712	759	331	641
Kiinteistöjen ylläpito	1 652	1 790	1 951	1 008	1 592	1 931	2 007	1 191	1 569
Majoitus	0	0	0	0	0	0	0	0	-1
Kuljetus	965	420	322	145	50	283	560	131	455
Muu oppilashuolto	316	589	484	688	825	372	682	502	597
Hallinto	1 298	1 021	829	649	559	688	1 082	849	861
Sisäisiin vuokriin sisältyvät pääomakustannukset	1 246	1 886	508	621	1 034	535	224	1 122	1 157
Kotikunnan maksuosuudet	3 592 267	2 982 635	694 062	2 037 256	1 133 880	1 363 557	646 331	777 487	390 412 522
Kuljetus:	Hollola	Mäntsälä	Siilinjärvi	Raisio	Pirkkala	Lempäälä	Janakkala	Riihimäki	Koko maa
Kuljetusoppilaat (1.-9. lk perusopetus)	850	569	687	87	98	409	345	134	185 785
Kuljetus, euroa per kuljetusoppilas	2 655	1 815	1 272	4 047	1 345	2 295	2 754	2 760	1 270
Kuljetusoppilaiden osuus, %	36 %	23 %	25 %	4 %	4 %	12 %	20 %	5 %	36 %
Kuljetus, euroa per kaikki oppilaat	965	420	322	145	50	283	560	131	455

Lähde: TOTT ja
OPH

Varhaiskasvatus, kustannukset yksiköittäin 2024

Varhaiskasvatus, pl. täydentävä	Herrala	Hämeenkoski	Kalliola	Koulurinne	Kukkila	Nostava	Pyhäniemi	Salpakangas	Satulinna	Soramäki	Yhteensä	Yhteensä ml. Vaka yhteiset
Lapsia 20.9.2024	20	48	60	22	63	33	47	177	58	62	610	
Lapset, joilla on erityistarpeita %	10 %	15 %	10 %	5 %	8 %	15 %	11 %	11 %	17 %	6 %	11 %	
Kustannus €/lapsi	14 509	19 953	15 391	19 485	17 602	15 949	14 973	16 653	17 307	15 056	16 493	17 442
Henkilöstökustannus €/lapsi	11 339	13 991	10 547	14 047	11 617	12 818	9 947	12 608	12 396	10 032	11 846	13 059
Kiinteistökustannus €/lapsi	1 593	4 147	3 202	2 353	4 158	1 373	3 228	2 139	2 809	3 156	2 762	2 778
Ateriat €/ lapsi	1 125	1 526	1 438	1 739	1 597	1 504	1 480	1 681	1 844	1 647	1 599	1 605

Esipetuksen täydentävä varhaiskasvatus	Herrala	Hämeenkoski	Kalliola	Nostava	Pyhäniemi	Salpakangas	Yhteensä
Lapsia 20.9.2024	8	13	33	12	12	67	149
Kustannus €/lapsi	6 568	5 958	9 704	4 881	7 629	7 062	7 515
Henkilöstökustannus €/lapsi	4 370	4 767	5 101	3 435	4 923	5 528	5 207
Kiinteistökustannus €/lapsi	1 596	585	4 121	706	2 022	880	1 695
Ateriat €/ lapsi	555	533	406	681	609	580	542

- Yksikkökustannusvertailu perustuu Hollolan kunnan tilinpäätöstietoihin vuodelta 2024. Vuoden 2024 kustannusten jakajana ovat yksikkökohtaiset lapsimäärät 20.9.2024.
- Koulurinne on kahden ryhmän väliaikaisyksikkö ja siellä on vain alle 3-vuotiaita lapsia. Tämä lisää henkilöstöresurssin tarvetta ja kasvattaa yksikkökustannuksia muihin yksiköihin verrattuna.
- Hämeenkosken päiväkodissa on tilat rakennettu neljälle ryhmälle, mutta se on toiminut vajaakäytöllä.
- Salpakankaan päiväkodissa on kunnan vuorohoito, joka kasvattaa kustannuksia.
- Erityistarpeisten lasten määrä vaikuttaa myös päiväkodin kustannuksia kasvattavasti suuremman henkilöstötarpeen vuoksi.
- Ateriakustannusten osalta suurimmat hintaan vaikuttavat tekijät ovat päiväkodin aukiolopäivät, ruokapalvelun henkilöstön työaika ja asiakasmäärät. Esimerkiksi Satulinna ateriahinta per lapsi on Soramäkeä korkeampi, koska Satulinna on toiminnallisesti vaativampi paikka (vaatii enemmän keittiöresurssia) ja aukiolopäiviä on vuodessa 253 vs. Soramäen 230.

Varhaiskasvatus, henkilöstömitoitus 2024 ja 2025

Mittareita, syksy 2024	Herrala	Hämeenkoski	Kalliola	Koulurinne	Kukkila	Nostava	Pyhäniemi	Salpakangas	Satulinna	Soramäki	Yhteensä
Lasta / varhaiskasvatuksen opettaja, sosionomi	20,0	12,0	10,0	11,0	9,0	8,3	9,4	9,8	9,7	10,3	10,2
Lasta / opettajat, sosionomit, hoitajat	4,4	4,8	5,0	3,7	3,9	4,4	4,5	5,1	4,3	5,2	4,6
Lasta / opettajat, sosionomit, hoitajat, avustajat	4,4	4,2	5,0	3,7	3,9	4,4	4,5	3,8	4,0	5,2	4,2
Lapsia 20.9.2024	20	48	60	22	63	33	47	177	58	62	610
Lapsia, joilla erityistarpeita %	10 %	15 %	10 %	5 %	8 %	15 %	11 %	11 %	17 %	6 %	11 %

Mittareita, syksy 2025	Herrala	Hämeenkoski	Kalliola	Koulurinne	Kukkila	Nostava	Pyhäniemi	Salpakangas	Satulinna	Soramäki	Yhteensä
Lasta / varhaiskasvatuksen opettaja / sosionomi	19,0	10,8	9,6	9,0	10,0	7,0	8,0	9,4	9,3	10,3	9,5
Lasta / opettajat, sosionomit, hoitajat	4,2	4,8	5,2	2,6	4,4	3,7	4,6	4,8	4,1	4,8	4,5
Lasta / opettajat, sosionomit, hoitajat, avustajat	4,2	4,3	4,8	2,6	4,4	3,7	4,6	3,4	4,1	4,8	4,0
Lapsia 20.9.2025	19	43	67	9	70	28	48	169	56	62	571
Lapsia, joilla erityistarpeita %	11 %	12 %	7 %	0 %	9 %	14 %	6 %	14 %	11 %	2 %	10 %

- Mitoitustavertailu perustuu Hollolan kunnalta saatuihin yksiköiden lapsimäärä- ja henkilöstötietoihin syksy 2024 ja syksy 2025.
- Yksiköt, joissa on suhteessa enemmän alle 3-vuotiaita ja tuen tarpeisia lapsia vaativat suurempaa mitoitusta. Esimerkiksi Koulurinteen suhdelukuja alentaa se, että kaikki lapset ovat alle 3-vuotiaita ja vaativat suuremman mitoituksen.
- Kun ”Lasta/opettajat, sosionomit, hoitajat, avustajat –mittari” on mahdollisimman lähellä arvoa 5, voidaan yksikköä pitää käyttöasteeltaan tehokkaana.

Esiopetus, kustannukset 2024 ja mitoitus yksiköittäin 2024-2025

	Herrala	Hämeenkoski	Kalliola	Nostava	Pyhäniemi	Salpakangas	Kaikki yhteensä	Kaikki yhteensä ml. Esiopetus yhteiset
Kustannus €/oppilas	9 848	14 049	13 916	8 087	11 660	10 285	11 790	12 910
Henkilöstökustannus €/oppilas	5 159	7 825	8 140	5 219	5 428	7 627	7 562	7 991
Kuljetus €/oppilas	2 025	2 603	1 036	935	3 164	547	1 207	1 207
Kuljetus €/kuljetusoppilas	3 645	4 556	4 454	6 074	3 616	4 499	4 185	4 185
Ateriat €/ oppilas	981	1 231	762	823	778	770	849	851
Kiinteistön ylläpito €/oppilas	1 419	2 173	3 877	870	1 895	1 185	1 997	1 999

Mittareita, syksy 2024	Herrala	Hämeenkoski	Kalliola	Nostava	Pyhäniemi	Salpakangas	Kaikki yhteensä
Oppilasta / opettaja	9,0	14,0	10,1	13,0	8,0	8,2	8,8
Oppilasta / kasvattaja*	4,5	4,7	3,9	5,9	5,3	3,9	4,0
*(opettajat+ohjaajat+avustajat)							

Mittareita, syksy 2025	Herrala	Hämeenkoski	Kalliola	Nostava	Pyhäniemi	Salpakangas	Kaikki yhteensä
Oppilasta / opettaja	9,0	5,0	11,5	9,3	9,0	8,8	9,0
Oppilasta / kasvattaja*	4,5	2,9	4,6	4,0	6,0	4,0	4,2
*(opettajat+ohjaajat+avustajat)							

- Yksikkökustannusvertailu perustuu Hollolan kunnan tilinpäätöstietoihin vuodelta 2024. Vuoden 2024 kustannusten jakajana on yksikkökohtaiset oppilasmäärät 20.9.2024.
- Mitoitusvertailu perustuu Hollolan kunnalta saatuihin yksiköiden oppilasmäärä- ja henkilöstötietoihin syksy 2024 ja syksy 2025.

Perusopetus, kustannukset yksiköittäin 2024

Tilinpäätös 2024	Heinsuo	Herrala	Hämeenkoski	Kalliola	Nostava	Pyhäniemi	Salpakangas	Kankaan koulu	Kaikki yhteensä	Kaikki yhteensä (pl. Kankaan koulu)
Kustannus €/oppilas	11 385	11 149	11 224	10 224	14 591	11 705	9 630	33 869	11 221	10 595
Henkilöstökustannus €/oppilas	6 278	4 596	5 024	4 759	6 873	4 598	5 643	25 314	6 224	5 592
Kuljetus €/oppilas	1 326	788	1 347	618	952	1 930	727	1 905	989	970
Kuljetus	2 599	2 299	2 542	2 501	2 241	2 782	2 709	2 540	2 639	2 475
Ateriat €/oppilas	579	908	820	555	865	797	546	1 334	635	603
Kiinteistön ylläpito €/oppilas	2 711	4 199	3 453	3 825	5 094	3 839	2 156	4 088	2 793	2 874

- Yksikkökustannusvertailu perustuu Hollolan kunnan tilinpäätöstietoihin vuodelta 2024. Vuoden 2024 kustannusten jakajana on yksikkökohtaiset oppilasmäärät 20.9.2024.

Perusopetus, henkilöstömitoitus yksiköittäin lukuvuosi 2025-2026

Mittareita, syksy 2025	Heinsuo	Herrala	Hämeenkoski	Kalliola + Paimela	Nostava	Pyhäniemi	Salpakangas	Kankaan koulu	Kaikki yhteensä	Kaikki yhteensä (pl. Kankaan koulu)
Oppilasta / opettaja + ERTO	11,5	10,9	12,2	15,3	11,0	14,2	12,4	4,9	11,9	12,5
Oppilasta / ERTO	76,3	26,4	35,8	67,2	47,8	156,0	68,3	73,0	66,2	66,0
Oppilasta / ohjaaja	93,8	41,1	61,7	73,0	47,8	43,3	66,0	2,6	37,8	70,0
Oppilasta / kasvattaja*	10,3	8,6	10,2	12,6	9,0	10,7	10,4	1,7	9,0	10,6
*(opettajat+ohjaajat+avustajat)										

- Mitoitusvertailu perustuu Hollolan kunnalta saatuihin yksiköiden oppilasmäärä- ja henkilöstötietoihin syksy 2025.
- Koulut, joissa on enemmän pienryhmiä ja erityisen tuen oppilaita vaativat suurempaa mitoitusta. Tämä näkyy mittarissa "Oppilasta/ERTO".

Hollolan kunnan kehityssuunnat ja vaikutukset varhaiskasvatukseen ja perusopetuksen järjestämiseen

Toimintaympäristön muutos kuntatasolla ja tilastoalueittain

Miltä Lahden seudulla sijaitsevien naapurikuntien 0-6-vuotiaiden ja 7-15-vuotiaiden Tilastokeskuksen v. 2024 laatimat väestöennusteet näyttävät?

0-6-vuotiaat	Muutos 2024–2030		Muutos 2024–2035		Muutos 2024–2040	
Hollola	-101	-8 %	-119	-9 %	-115	-9 %
Asikkala	-8	-2 %	-11	-3 %	-10	-3 %
Hausjärvi	-33	-8 %	-38	-9 %	-41	-10 %
Lahti	-497	-8 %	-529	-8 %	-545	-8 %
Kärkölä	-22	-13 %	-27	-16 %	-29	-17 %
Orimattila	-52	-6 %	-65	-7 %	-73	-8 %

7-15-vuotiaat	Muutos 2024–2030		Muutos 2024–2035		Muutos 2024–2040	
Hollola	-440	-17 %	-627	-25 %	-721	-28 %
Asikkala	-74	-11 %	-106	-15 %	-134	-19 %
Hausjärvi	-181	-21 %	-227	-26 %	-246	-29 %
Lahti	-1 362	-12 %	-1 778	-16 %	-2 065	-19 %
Kärkölä	-86	-23 %	-103	-28 %	-119	-33 %
Orimattila	-303	-18 %	-387	-23 %	-412	-24 %

Tilastokeskus 2024 ja 2025

Miltä Hollolan kunnan 0-18-vuotiaiden ikäryhmien kehitys ja muutos näyttävät Tilastokeskuksen ennusteen mukaan vuosina 2030, 2035 ja 2040 verrattuna vuoteen 2024? (Tilastokeskus 2024 ja 2025)

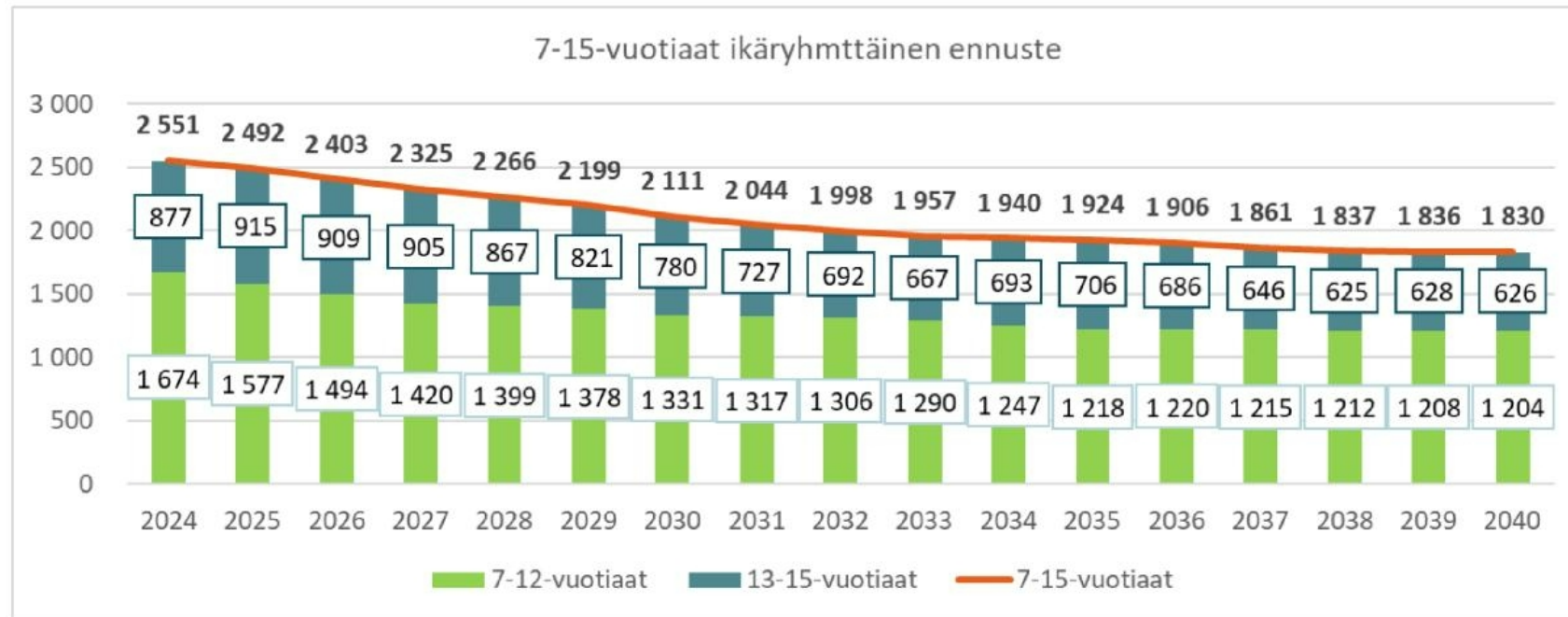
**20 % tarkoittaa
viidenneksen vähennystä
7-12-vuotiaiden
lukumäärään**

**v. 2040 Hollolassa
ennakoidaan olevan 0-
18-vuotiaita - 1 117
vähemmän kuin v. 2024.**

Hollola	2024	2030	2035	2040	Muutos 2024–2030		Muutos 2024–2035		Muutos 2024–2040	
0-2-vuotiaat	522	484	482	485	-38	-7 %	-40	-8 %	-37	-7 %
3-5-vuotiaat	615	559	548	549	-56	-9 %	-67	-11 %	-66	-11 %
6-vuotiaat	207	200	195	195	-7	-3 %	-12	-6 %	-12	-6 %
7-12-vuotiaat	1 674	1 331	1 218	1 204	-343	-20 %	-456	-27 %	-470	-28 %
13-15-vuotiaat	877	780	706	626	-97	-11 %	-171	-19 %	-251	-29 %
16-18-vuotiaat	870	815	631	589	-55	-6 %	-239	-27 %	-281	-32 %
Asukasluku	22 849	22 236	21 847	21 649	-613	-3 %	-1 002	-4 %	-1 200	-5 %

Alle 18-vuotiaiden määrän ennustetaan laskevan vuodesta 2024 vuoteen 2030 **-596** lapsella ja vuoteen 2035 mennessä **-985** lapsella ja nuorella.

7-15-vuotiaiden ikäryhmien Tilastokeskuksen ennuste vuosille 2024-2040 on synkkä

Väestöennusteen mukaan 1-6 luokkien oppilaiden ikäisiä lapsia on **- 418** vähemmän. 16 oppilaan ryhmäkoolla **vähennystarve** laskennallisesti **- 26** opetusryhmää.

7-9 vuosiluokilla olevien lasten määrän lasku ajoittuu 2030-luvulle.

Tilastokeskus 2024 ja 2025

FCG.

Varhaiskasvatuksen skenaariot

Vuosille 2030 ja 2035

Varhaiskasvatuksen palvelutarpeen skenaariot

Lähtökohtana laskennalle MDI 2025 Perusuran väestöennuste.
Perusskenaariossa ole arvioitu muutoksia perhepäivähoidon tai yksityisen varhaiskasvatuksen käyttöön.

KUNNALLISET PÄIVÄKODIT:

- Kunnallisissa päiväkodeissa olevien lasten määrä muuttuu kunnassa asuvien lasten lukumäärän mukana.
- Kunnallisten päiväkotien tietoihin yhdistetty ostopalvelupäivähoito.

YKSITYISET PÄIVÄKODIT:

- Laskelmassa oletetaan yksityisissä päiväkodeissa olevien lasten määrän pysyvän vakiona, ellei tiedossa ole yksityisen päiväkodin lopettaminen.

PERHEPÄIVÄHOITO:

- Perhepäivähoidossa olevien lasten määrä on kiinteä eikä muutu kunnan lapsimäärän mukana, mutta voi muuttua hoitajien eläköitymisen seurauksena.

OSALLISTUMISASTEET:

- Osallistumisasteet on muodostettu kunnalta saaduista pohjatiedoista sekä Tilastokeskuksen väestön ennakkotilastosta
- Ennusteessa lasketaan väestöennusteen ja osallistumisasteiden perusteella lasten määrät kolmessa eri ikäryhmässä, 0-2-vuotiaat, 3-5-vuotiaat ja 6-vuotiaat.

Laskennalliset paikat on laskettu kaavalla:

- 0-2-vuotias on 1,75 laskennallista lasta
- 3-vuotias tai vanhempi lapsi vastaa yhtä laskennallista lasta.
- **Mikäli lapsella on erityisen tuen päätös, saa lapsi kertoimen 1,75.**

Skenaario 2. Nykyinen trendi jatkuu 2035

2025M09			2035			Muutos 2025M09-2035			Ryhmiä (laskennallisesti)			
Kunnallinen päiväkot			Kunnallinen päiväkot			Kunnallinen päiväkot			Kunnallinen päiväkot			Muutos
Lapsia	Paikkoja		Lapsia	Paikkoja		Lapsia	Paikkoja		2025M09	2035		
0-2-vuotiaat	117	205	0-2-vuotiaat	112	197	-5	-8		0-2-vuotiaat	9,8	9,4	-0,4
3-5-vuotiaat	452	558	3-5-vuotiaat	399	492	-53	-66		3-5-vuotiaat	21,5	19,0	-2,5
6-vuotiaat	199	246	6-vuotiaat	190	235	-9	-11		6-vuotiaat	9,5	9,0	-0,4
Yhteensä	768	1 009	Yhteensä	701	924	-67	-85		Yhteensä	40,8	37,4	-3,3
Yksityinen päiväkot			Yksityinen päiväkot			Yksityinen päiväkot			Yksityinen päiväkot			
Lapsia	Paikkoja		Lapsia	Paikkoja		Lapsia	Paikkoja					
0-2-vuotiaat	22	39	0-2-vuotiaat	22	39	0	0		0-2-vuotiaat	1,8	1,8	0,0
3-5-vuotiaat	70	86	3-5-vuotiaat	70	86	0	0		3-5-vuotiaat	3,3	3,3	0,0
6-vuotiaat	6	7	6-vuotiaat	6	7	0	0		6-vuotiaat	0,3	0,3	0,0
Yhteensä	98	132	Yhteensä	98	132	0	0		Yhteensä	5,5	5,5	0,0
Perhepäivähoitaja			Perhepäivähoitaja			Perhepäivähoitaja			Perhepäivähoitaja			
Lapsia	Paikkoja		Lapsia	Paikkoja		Lapsia	Paikkoja					
0-2-vuotiaat	17	30	0-2-vuotiaat	17	30	0	0		0-2-vuotiaat	1,4	1,4	0,0
3-5-vuotiaat	40	49	3-5-vuotiaat	40	49	0	0		3-5-vuotiaat	1,9	1,9	0,0
6-vuotiaat	0	0	6-vuotiaat	0	0	0	0		6-vuotiaat	0,0	0,0	0,0
Yhteensä	57	79	Yhteensä	57	79	0	0		Yhteensä	3,3	3,3	0,0
Yhteensä			Yhteensä			Yhteensä			Yhteensä			
Lapsia	Paikkoja		Lapsia	Paikkoja		Lapsia	Paikkoja					
0-2-vuotiaat	156	273	0-2-vuotiaat	151	265	-5	-8		0-2-vuotiaat	13,0	12,6	-0,4
3-5-vuotiaat	562	694	3-5-vuotiaat	509	628	-53	-66		3-5-vuotiaat	26,8	24,2	-2,5
6-vuotiaat	205	253	6-vuotiaat	196	242	-9	-11		6-vuotiaat	9,8	9,3	-0,4
Yhteensä	923	1 220	Yhteensä	856	1 135	-67	-85		Yhteensä	49,5	46,2	-3,3

Skenaario 4. Varhaiskasvatuspalvelutuotannossa tapahtuu muutoksia 2035 (kolmanneksen vähennys yksityiseen varhaiskasvatukseen)

Palvelusetelin käyttöä vähennetään kolmanneksella vuonna 2029											
2025M09				2035				Muutos 2025M09-2035			
Kunnallinen päiväkot				Kunnallinen päiväkot				Kunnallinen päiväkot			
	Lapsia	Paikkoja			Lapsia	Paikkoja			Lapsia	Paikkoja	
0-2-vuotiaat	117	205		0-2-vuotiaat	119	209		0-2-vuotiaat	2	4	
3-5-vuotiaat	452	558		3-5-vuotiaat	422	521		3-5-vuotiaat	-30	-37	
6-vuotiaat	199	246		6-vuotiaat	192	237		6-vuotiaat	-7	-9	
Yhteensä	768	1 009		Yhteensä	733	967		Yhteensä	-35	-42	
Yksityinen päiväkot				Yksityinen päiväkot				Yksityinen päiväkot			
	Lapsia	Paikkoja			Lapsia	Paikkoja			Lapsia	Paikkoja	
0-2-vuotiaat	22	39		0-2-vuotiaat	15	26		0-2-vuotiaat	-7	-12	
3-5-vuotiaat	70	86		3-5-vuotiaat	47	58		3-5-vuotiaat	-23	-28	
6-vuotiaat	6	7		6-vuotiaat	4	5		6-vuotiaat	-2	-2	
Yhteensä	98	132		Yhteensä	66	89		Yhteensä	-32	-43	
Perhepäivähoitaja				Perhepäivähoitaja				Perhepäivähoitaja			
	Lapsia	Paikkoja			Lapsia	Paikkoja			Lapsia	Paikkoja	
0-2-vuotiaat	17	30		0-2-vuotiaat	17	30		0-2-vuotiaat	0	0	
3-5-vuotiaat	40	49		3-5-vuotiaat	40	49		3-5-vuotiaat	0	0	
6-vuotiaat	0	0		6-vuotiaat	0	0		6-vuotiaat	0	0	
Yhteensä	57	79		Yhteensä	57	79		Yhteensä	0	0	
Yhteensä				Yhteensä				Yhteensä			
	Lapsia	Paikkoja			Lapsia	Paikkoja			Lapsia	Paikkoja	
0-2-vuotiaat	156	273		0-2-vuotiaat	151	265		0-2-vuotiaat	-5	-8	
3-5-vuotiaat	562	694		3-5-vuotiaat	509	628		3-5-vuotiaat	-53	-66	
6-vuotiaat	205	253		6-vuotiaat	196	242		6-vuotiaat	-9	-11	
Yhteensä	923	1 220		Yhteensä	856	1 135		Yhteensä	-67	-85	

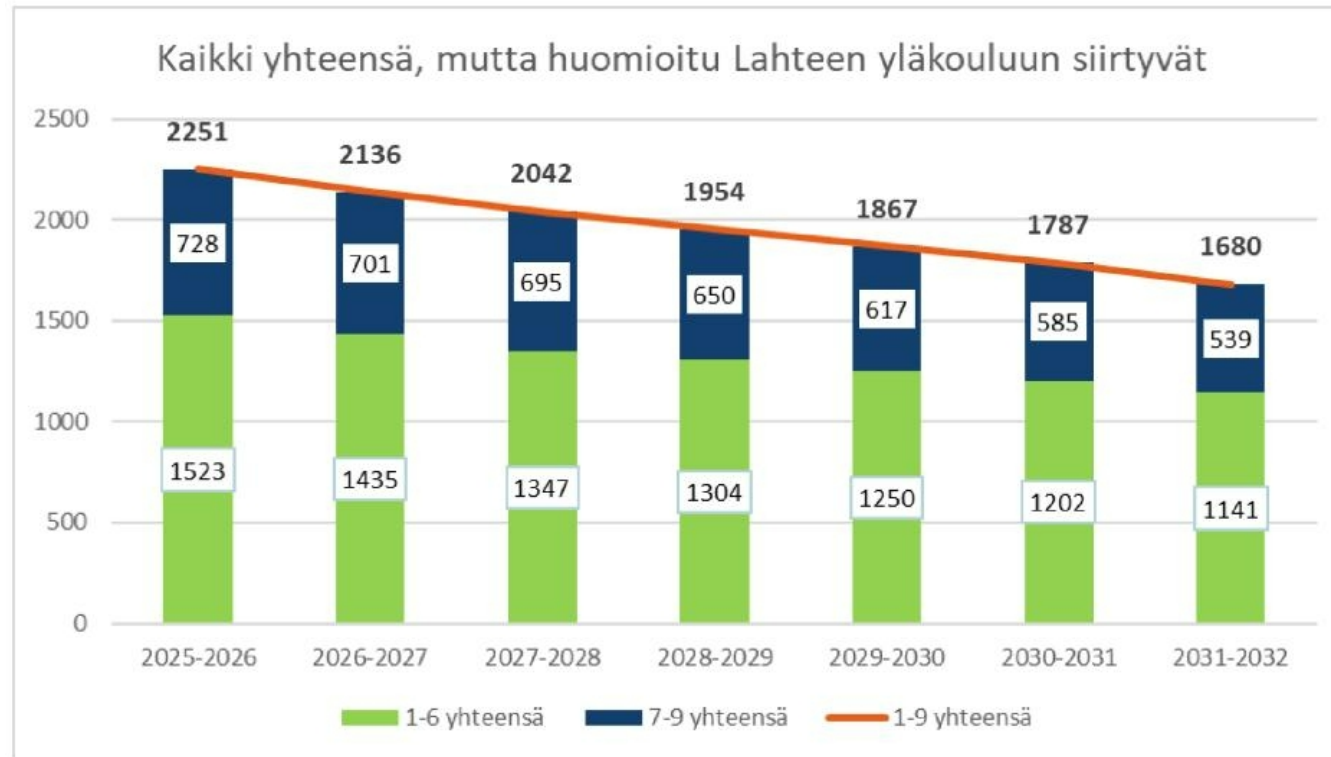
Ryhmiä (laskennallisesti)			
Kunnallinen päiväkot			
	2025M09	2035	Muutos
0-2-vuotiaat	9,8	10,0	0,2
3-5-vuotiaat	21,5	20,1	-1,4
6-vuotiaat	9,5	9,1	-0,3
Yhteensä	40,8	39,2	-1,6
Yksityinen päiväkot			
0-2-vuotiaat	1,8	1,3	-0,6
3-5-vuotiaat	3,3	2,2	-1,1
6-vuotiaat	0,3	0,2	-0,1
Yhteensä	5,5	3,7	-1,8
Perhepäivähoitaja			
0-2-vuotiaat	1,4	1,4	0,0
3-5-vuotiaat	1,9	1,9	0,0
6-vuotiaat	0,0	0,0	0,0
Yhteensä	3,3	3,3	0,0
Yhteensä			
0-2-vuotiaat	13,0	12,6	-0,4
3-5-vuotiaat	26,8	24,2	-2,5
6-vuotiaat	9,8	9,3	-0,4
Yhteensä	49,5	46,2	-3,3

Oppilasennusteet

Hollolan kunnan oppilaita käy poikkeuksellisen paljon muun koulutuksen järjestäjän opetuksessa. Se näkyy oppilasennusteissa.

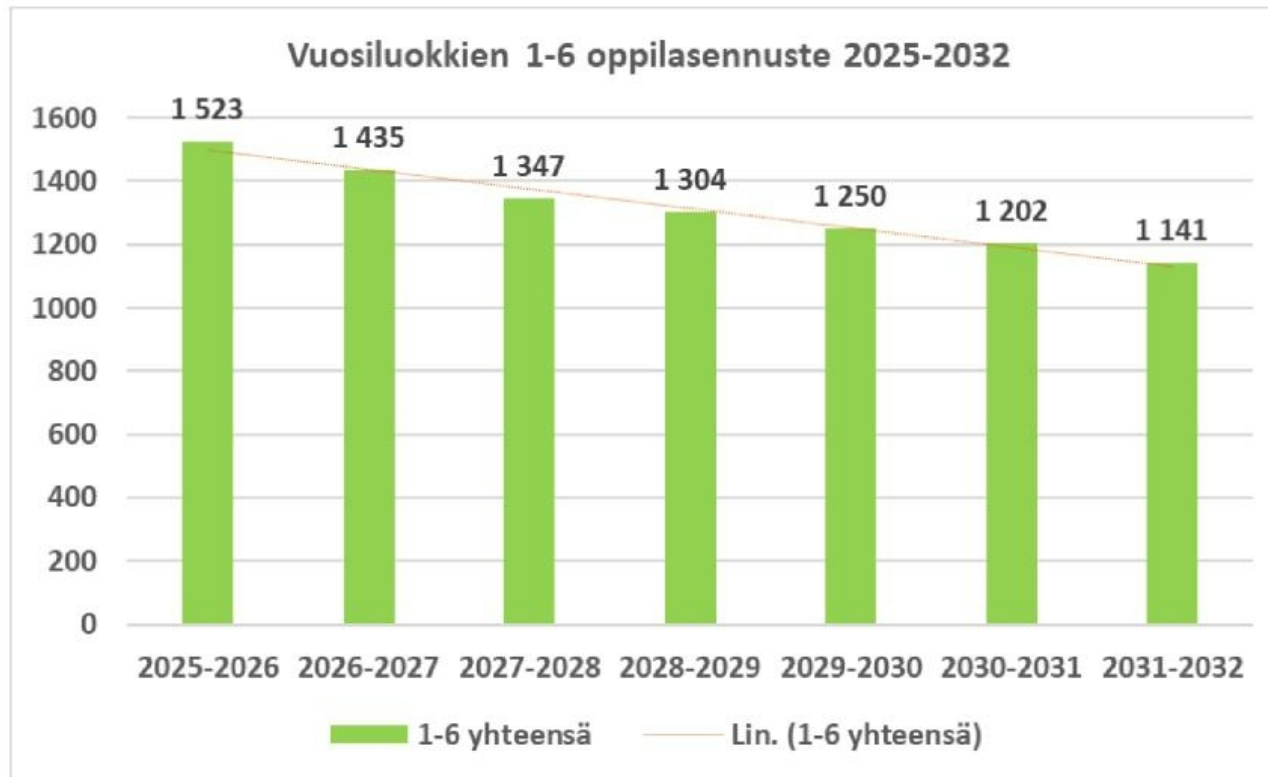
Hollolan kunnan kokonaisoppilasennuste, josta poistettu oppilaat, jotka siirtyvät sopimuksella Lahden kaupungin oppilaiksi vuosiluokille 7-9

Kouluikäiset yhteensä	2025-2032	2025-2038
1.luokkalaiset	-54	
1-6 vuosiluokat	-382	
9.luokkalaiset	-60	-110
7-9 vuosiluokat	-189	-315
1-9 vuosiluokat	-571	

Hollolan kunta 2025

Hollolan kunnan vuosiluokkien 1-6 ennuste

Hollolan kunta 2025

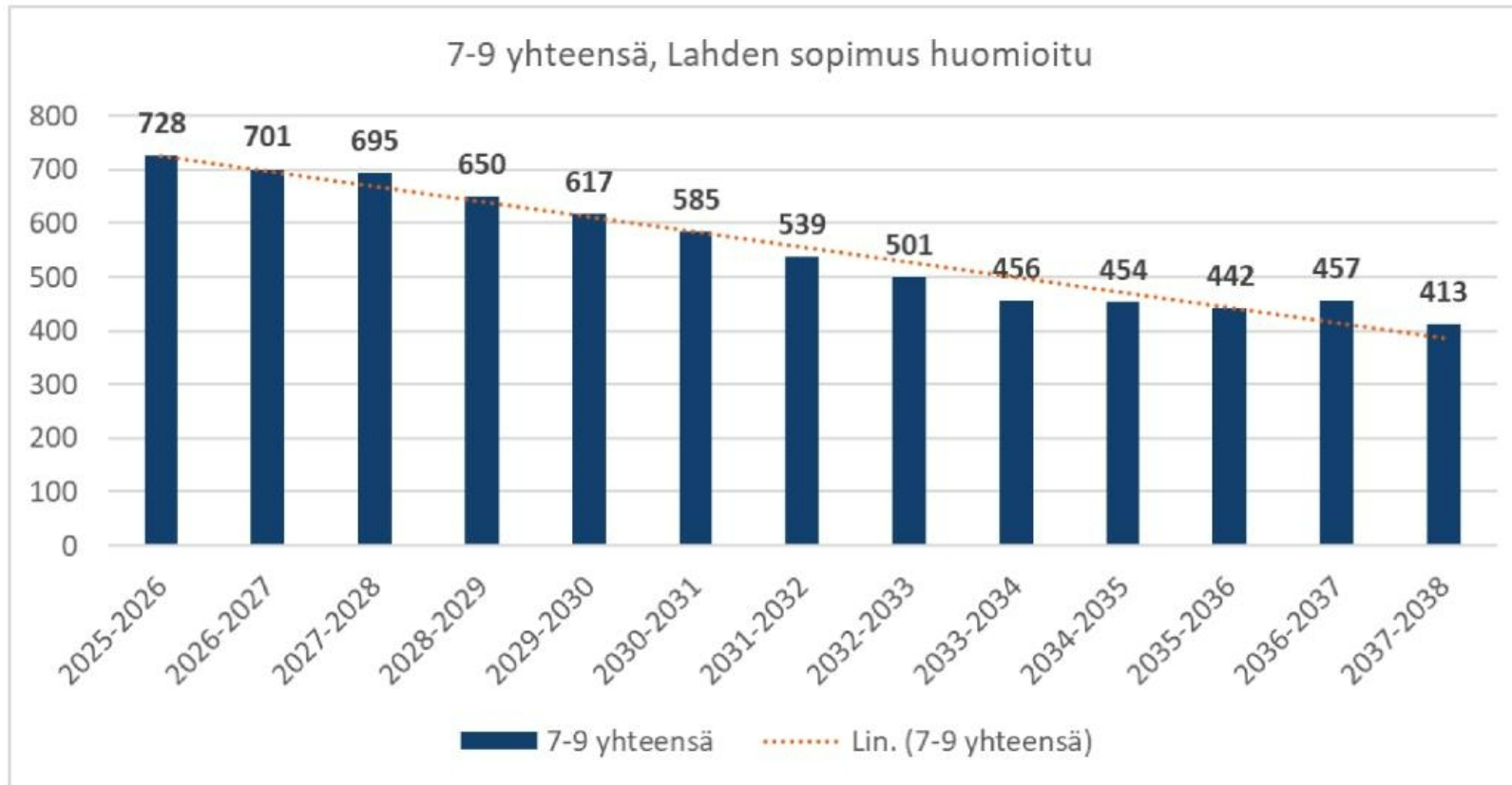
Lukuvuonna 2025-2026 Lahden kaupungissa, Steiner-koulussa ja Asikkalan kunnassa opiskeli yhteensä 71 vuosiluokkien 1-6 hollolalaista lasta.

- Nämä lapset eivät ole Hollolan kunnan oppilaita, joten he eivät ole oppilasmäärissä mukana.
- Mahdollisista tulevista toisen koulutuksen järjestäjän opetukseen siirtyvien 1-6 vuosiluokkalaisten määrästä ei ole tehty arviota.

Lukuvuodesta 2025-2026 lukuvuoteen 2031-2032 vuosiluokkien 1-6 oppilasmäärän lasku -418.

- Mikäli kymmeniä lapsia hakeutuu tulevinakin vuosina toisen koulutuksen järjestäjän opetukseen, Hollolan 1-6 oppilasmäärän lasku toteutunee esitettyä *suurempana*.

Hollolan kunnan vuosiluokkien 7-9 ennuste

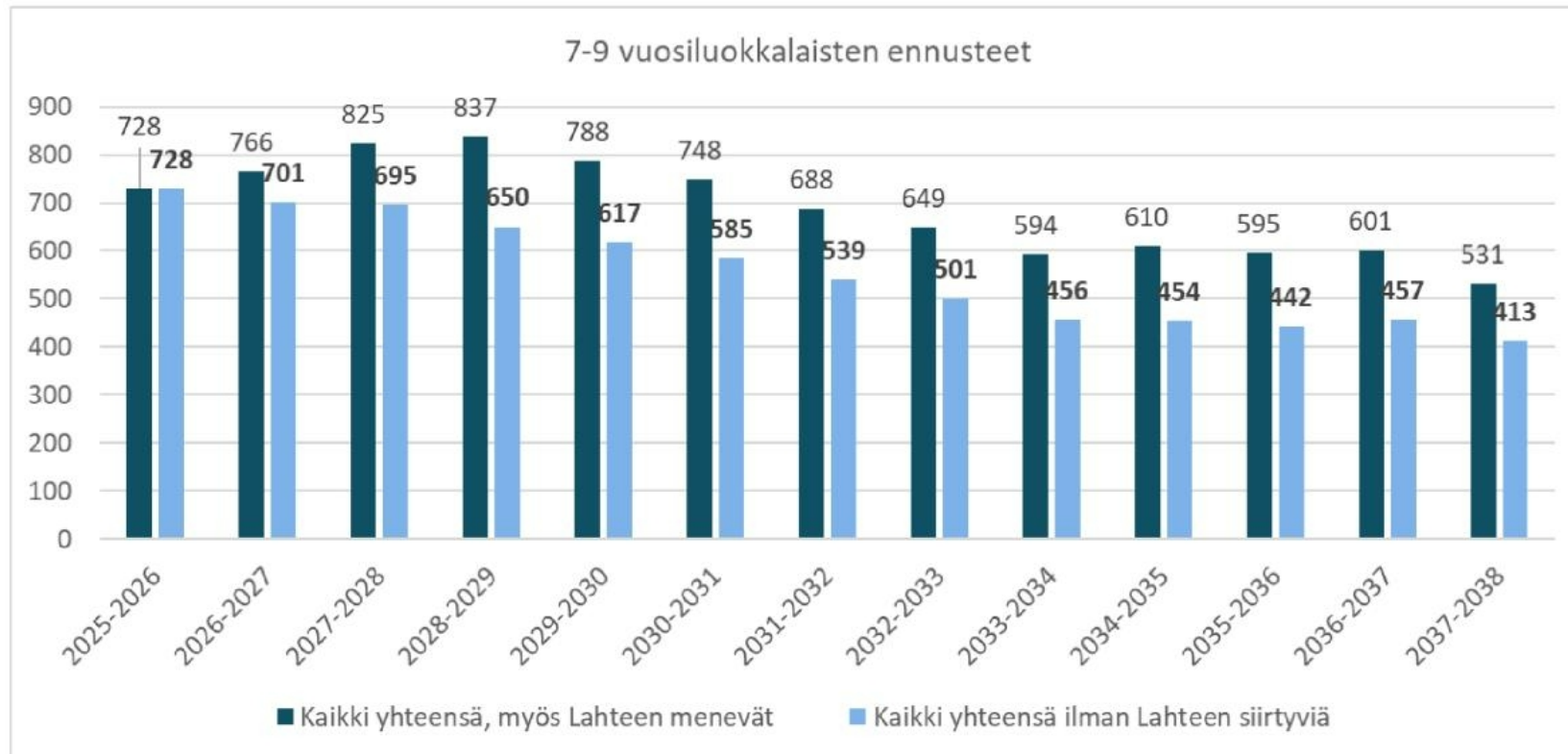

Tässä ennusteessa huomioitu
Lahden sopimus / Lahteen
yläkouluun siirtyvät oppilaat.

Lukuvuodesta 2025-2026
lukuvuoteen 2037-2038
oppilasmäärä lähes
puolittuu. Laskua **-315**
vuosiluokkien 7-9 oppilasta.

Hollolan kunta 2025

Hollolan kunnan vuosiluokkien 7-9 ennuste

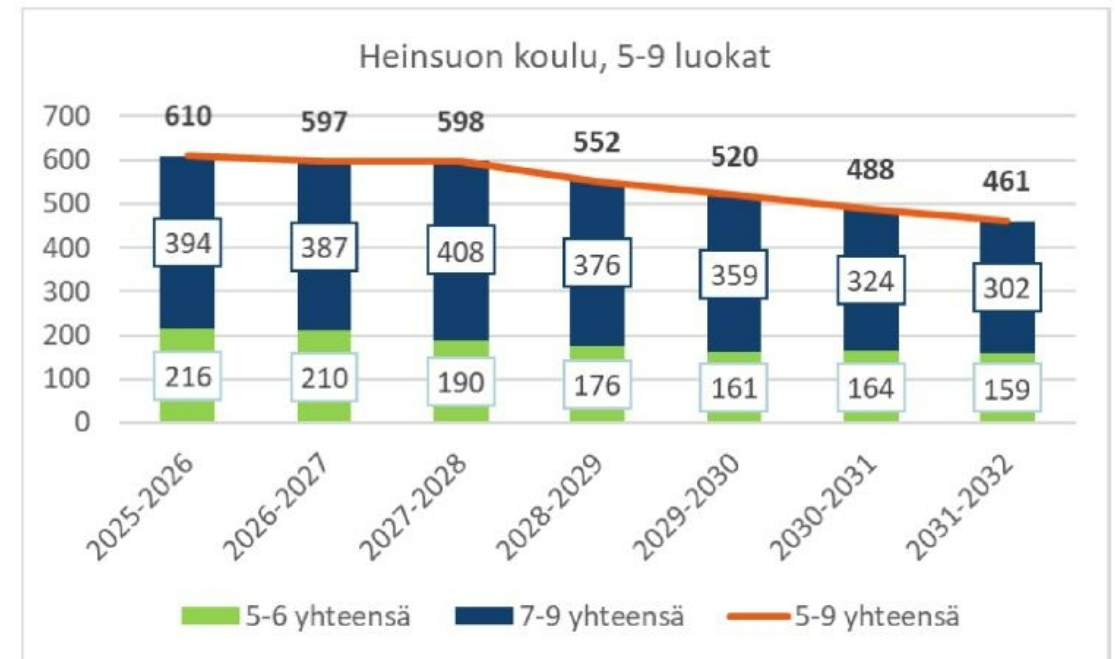

Tässä on vertailtu kahta ennustetta. Tummanvihreät pylväät kuvaavat vuosiluokkien 1-6 oppilasmäärien perusteella laadittua 7-9 vuosiluokkalaisten ennustetta. Vaaleansininen pylväs kertoo, paljonko yläkoululaisia on, kun Vesikansan alueen sopimus Lahteen yläkouluopetuksesta on huomioitu ja Lahden puolelle siirtyvät oppilaat on poistettu Hollolan koulujen ennusteluvuista.

Heinsuon koulun ennuste

Vuosiluokat 5-9

- Voimassa valtuuston päätös oppilaiden ohjaamisesta Heinsuon ja Salpakankaan koulun kesken.
- Tästä huolimatta Heinsuon koulun oppilasmäärä laskussa.
- Oppilasmäärän arvioitu muutos lukuvuodesta 2025-2026 lukuvuoteen 2031-2032 on **-149** oppilasta.
 - Vuosiluokat 5-6: **-57**
 - Vuosiluokat 7-9: **-92**

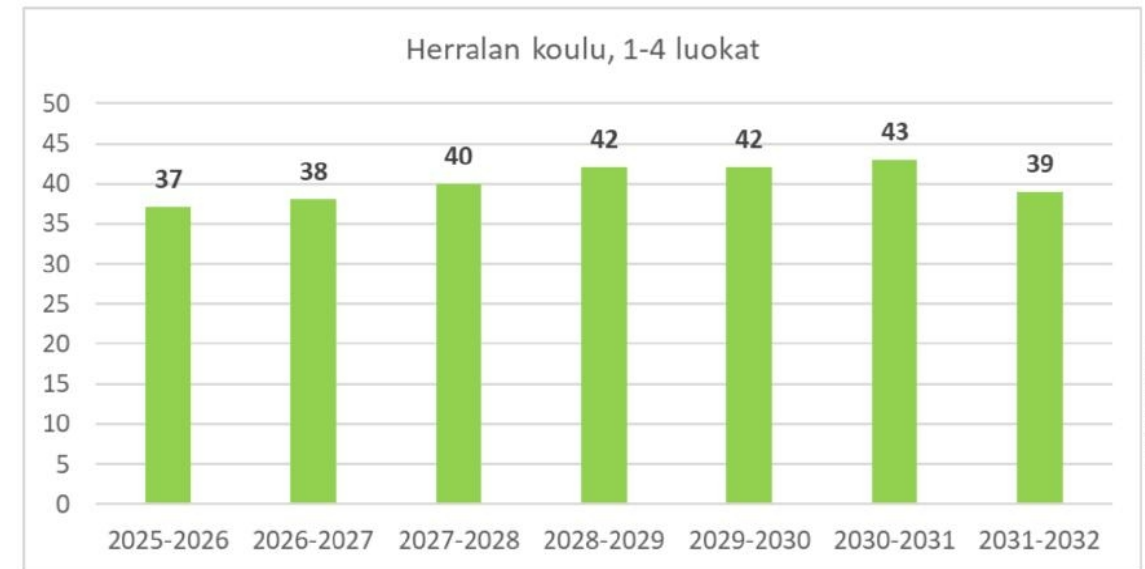
Oppilasennuste, Hollolan kunta 2025

Herralan koulun ennuste

Vuosiluokat 1-4

- Oppilasmäärän arvioitu muutos lukuvuodesta 2025-2026 lukuvuoteen 2031-2032 on +2 oppilasta.
- 5. ja 6. luokkalaisten kanssa oppilasennuste:

Herralan koulu	2025- 2026	2026- 2027	2027- 2028	2028- 2029	2029- 2030	2030- 2031	2031- 2032
1-6 yhteensä	54	51	59	62	62	65	65

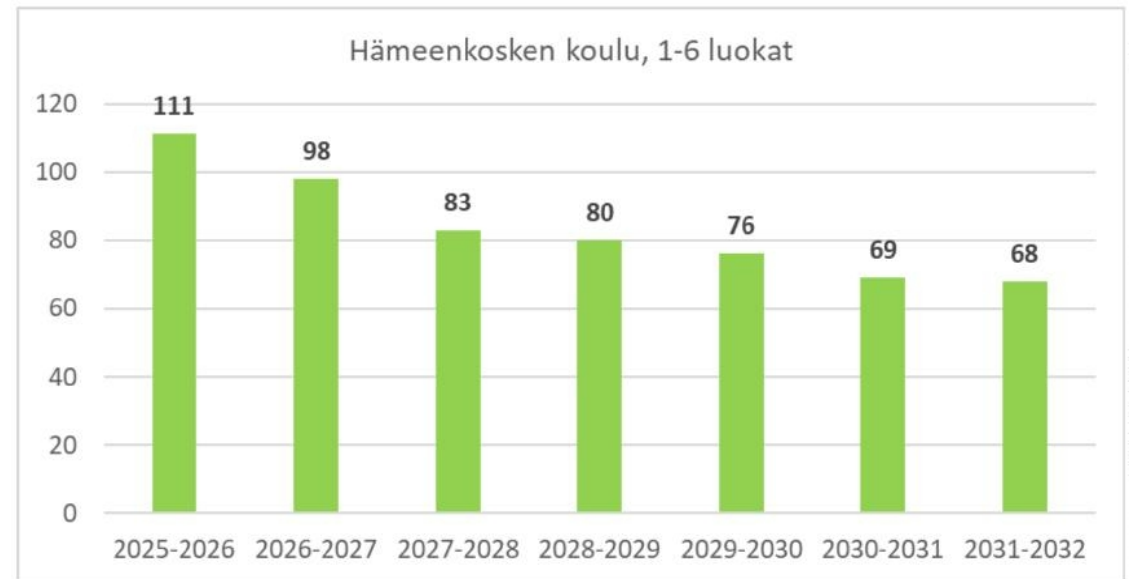

Oppilasennuste, Hollolan kunta 2025

Hämeenkosken koulun ennuste

Vuosiluokat 1-6

- Oppilasmäärän arvioitu muutos lukuvuodesta 2025-2026 lukuvuoteen 2031-2032 on **-43** oppilasta.

Oppilasennuste, Hollolan kunta 2025

Kalliolan koulun ennuste

Vuosiluokat 1-6

- Oppilasmäärän arvioitu muutos lukuvuodesta 2025-2026 lukuvuoteen 2031-2032 on **-62** oppilasta.
- Ennusteessa mukana syksyllä 2025 lakkautetun Paimelan koulun oppilaat.

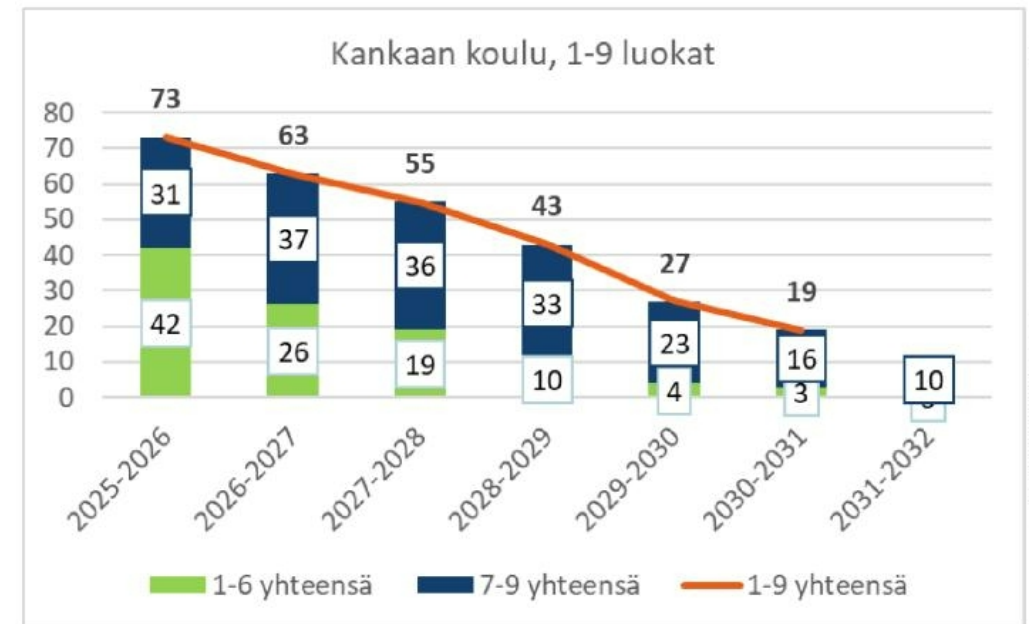

Oppilasennuste, Hollolan kunta 2025

Kankaan koulun ennuste

Vuosiluokat 1-9

- Oppilasmäärän kehittymistä kuvaava taulukko on laadittu **Kankaan koulun nykyisillä oppilailla**.
- Ennustevuosien osalta ei ole tiedossa Kankaan kouluun siirtyvien oppilaiden määriä tai mistä koulusta oppilaat kouluun siirtyvät.

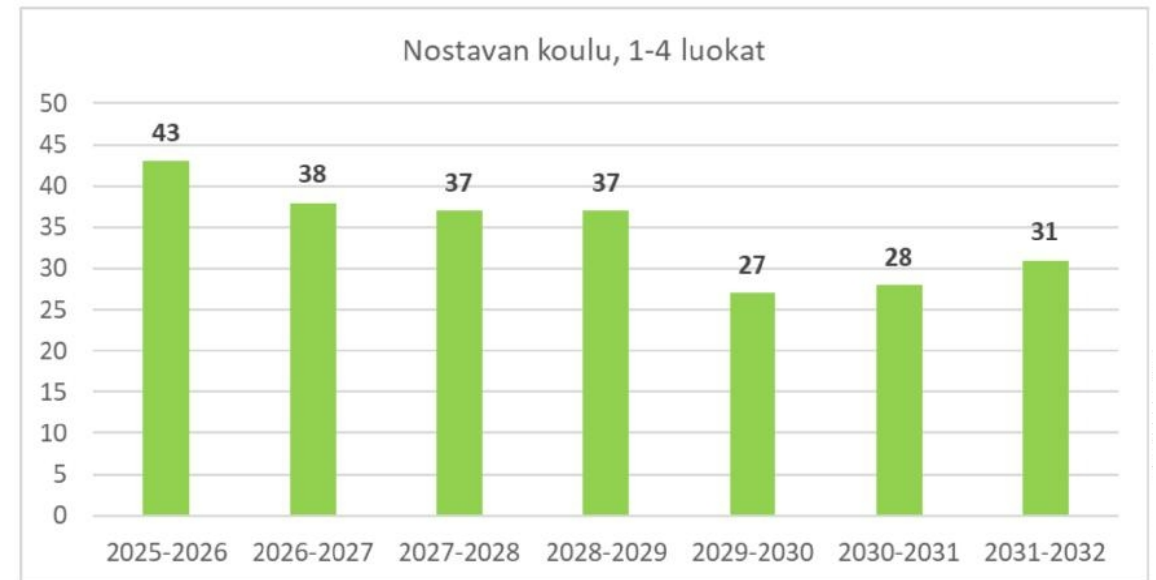
Oppilasennuste, Hollolan kunta 2025

Nostavan koulun ennuste

Vuosiluokat 1-4

- Oppilasmäärän arvioitu muutos lukuvuodesta 2025-2026 lukuvuoteen 2031-2032 on **-12** oppilasta.
- 5. ja 6. luokkalaisten kanssa oppilasennuste:

Nostavan koulu	2025-2026	2026-2027	2027-2028	2028-2029	2029-2030	2030-2031	2031-2032
1-6 yhteensä	66	61	55	54	53	49	42

<https://www.ess.fi/teemat/351637>

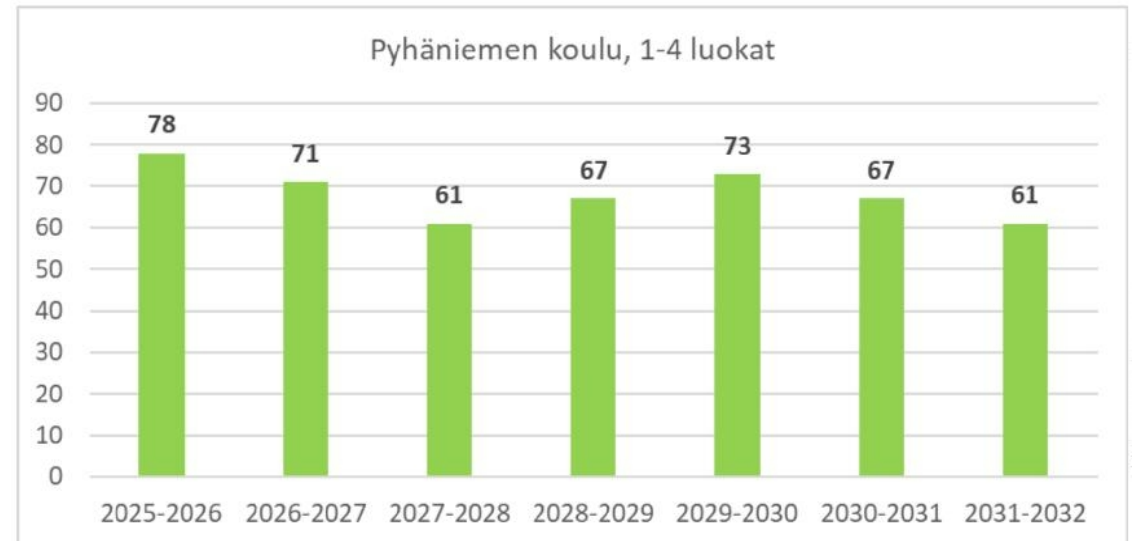
Oppilasennuste, Hollolan kunta 2025

Pyhäniemen koulun ennuste

Vuosiluokat 1-4

- Oppilasmäärän arvioitu muutos lukuvuodesta 2025-2026 lukuvuoteen 2031-2032 on **-17** oppilasta.
- 5. ja 6. luokkalaisten kanssa oppilasennuste:

Pyhäniemen koulu	2025- 2026	2026- 2027	2027- 2028	2028- 2029	2029- 2030	2030- 2031	2031- 2032
1-6 yhteensä	132	127	110	108	102	96	97

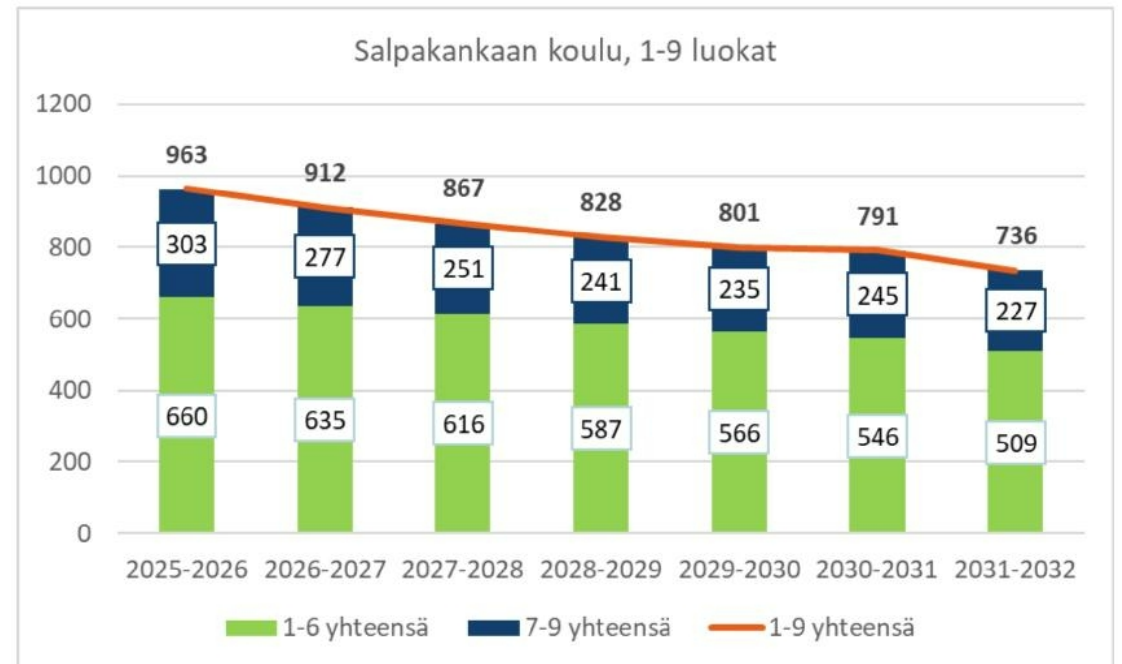

Oppilasennuste, Hollolan kunta 2025

Salpakankaan koulun ennuste

Vuosiluokat 1-9

- Voimassa valtuuston päätös oppilaiden ohjaamisesta Heinsuon ja Salpakankaan koulun kesken.
- Tästä huolimatta Salpakankaan koulun oppilasmäärä laskussa.
- Oppilasmäärän arvioitu muutos lukuvuodesta 2025-2026 lukuvuoteen 2031-2032 on **-227** oppilasta.
 - Vuosiluokat 5-6: **-151**
 - Vuosiluokat 7-9: **-76**

Oppilasennuste, Hollolan kunta 2025

Suositukset varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkon optimoimiseksi

Varhaiskasvatuksen järjestämisen optimointi

- Herralan päiväkoti lakkautetaan 1.8.2026 lukien.
- Kalliolan päiväkoti siirretään koulun tiloihin. Siirto toteutetaan tilojen muutosten jälkeen.
- Koulurinteen tiloista luovutaan 1.8.2026 lukien.
- Nostavan päiväkodille etsitään tarkoituksenmukaiset tilat. Siirto toteutetaan tilojen löytymisen jälkeen.
- Alkavan esiopetusryhmän ryhmäkoon koko tulee määritellä. Mikäli ryhmäkoko ei toteudu, esiopetusta ei järjestetä kyseisessä yksikössä. Poikkeuksen muodostavat Hämeenkosken ja Kalliolan alueet maantieteellisten sijaintiensa takia.

Perusopetuksen järjestämisen optimointi, vuosiluokat 5-6

Vuosiluokkien 1-6 järjestäminen on tällä hetkellä Hollolan kunnassa kirjava ja jopa saman koulun sisällä toimintatavat vaihtelevat:

- 1) Hämeenkosken ja Kalliolan kouluissa toteutetaan vuosiluokkien 1-6 jakoa.**
 - Hämeenkosken koulusta siirrytään 7:lle vuosiluokalle Heinsuon kouluun.
 - Kalliolan koulusta siirrytään 7:lle vuosiluokalle Lahden kaupungin kouluun.
- 2) Herralan, Nostavan ja Pyhäniemen kouluissa toteutetaan vuosiluokkien 1-4 jakoa.**
 - Herralan koulusta siirrytään 5:lle vuosiluokalle Salpakankaan kouluun.
 - Nostavan koulusta siirrytään 5:lle vuosiluokalle Salpakankaan kouluun.
 - Pyhäniemen koulusta siirrytään 5:lle vuosiluokalle Heinsuon kouluun.
- 3) Salpakankaan koulussa kaksi toteuttamistapaa: vuosiluokat 1-4 ja vuosiluokat 1-6.**
 - Osa Salpakankaan koulussa 1-4 vuosiluokilla opiskeleista oppilaista siirtyy 5:lle vuosiluokalle Heinsuon kouluun.
 - Osa Salpakankaan koulun 1-4 vuosiluokilla opiskeleista oppilaista jatkaa 5:lle vuosiluokalta eteenpäin Salpakankaan koulussa.
- 4) Heinsuolla toimivat vuosiluokat 5-6**
 - Heinsuon koulussa ei ole ns. omia vuosiluokkien 1-6 oppilaita.
 - Pyhäniemen koulusta siirrytään 5:lle vuosiluokalle Heinsuon kouluun.
 - Osa Salpakankaan koulussa 1-4 vuosiluokilla opiskeleista oppilaista siirtyy 5:lle vuosiluokalle Heinsuon kouluun, jossa jatkavat perusopetuksensa loppuun.

Perusopetuksen järjestämisen optimointi, vuosiluokat 5-6

- Hollolan kunnan tulee selkeyttää ja yhtenäistää kunnan sisällä vuosiluokkien 1-6 järjestäminen.
- Kyse ei ole **vain** oppilasvirtojen hallinnasta ja oppilasmäärien tasaamisesta, vaan ennen kaikkea
 - 1) tarkoituksenmukaisesta resursseja säästävästä opetuksen organisoinnista ja
 - 2) oppilaiden opetussuunnitelmallisen jatkumon varmistamisesta.

Oppilaaksiottoalueen rajausta = yksi oppilaaksiottoalue

Oppilaaksi ottamisen periaatteet/Hollolan kunta

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta on 9.10.2024 § 119 päättänyt oppilaaksi ottamisen periaatteista seuraavaa:

- Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta päätti muodostaa kuusi (6) oppilaaksiottoaluetta 1.11.2024 alkaen.
- Vesikansa (Kalliola ja Paimela), Pyhäniemi-Kirkonkylä, Hämeenkoski, Etelä-Hollola (Nostava ja Herrala) ja Salpakangas (Heinsuo, Salpakankaan koulu, Tiilikangas, Hälvälä).
- Kuudennen alueen muodostaa koko Hollolan kattava erityisopetus.
- Tilanteissa, joissa oppilas asuu kahden entisen lähikoulualueen rajalla, oppilas voidaan ohjata siihen kouluun, johon kotoa on luonteva kulkusuunta ja johon koulukuljetuksen järjestäminen onnistuu tarkoituksenmukaisemmin. Lisäksi valiokunta määritteli lähikoulujen määräytymisessä korostuvat periaatteet sekä tilanteet, joissa oppilaalle osoitetaan lähikoulu.

Hollolan kunta ei ole määritellyt oppilaaksioton aluejakoa viidennen vuosiluokan ja seitsemännen vuosiluokan osalta.

Mitä perusopetuslaki sanoo:

Lapsi otetaan suorittamaan oppivelvollisuuttaan, mutta tämän jälkeen hänelle osoitetaan **lähikoulu**, jonka osoittamisesta päättää kunta.

- ”Kunta osoittaa oppivelvolliselle ja muulle tässä laissa tarkoitettua opetusta saavalle 1 momentin mukaisen lähikoulun tai muun soveltuvan paikan, jossa tämän lain 4 §:n 1 ja 2 momentin mukaisesti annetaan opetusta sellaisella oppilaan omalla kielellä, jolla kunta on velvollinen opetusta järjestämään.”

6 § Oppilaan koulupaikan määräytyminen

- ”Opetus tulee kunnassa järjestää siten, että oppilaiden matkat ovat asutuksen, koulujen ja muiden opetuksen järjestämispaikkojen sijainti sekä liikenneyhteydet huomioon ottaen mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä.”

Perusopetuksen järjestämisen optimointi, Heinsuo-Salpakangas oppilasjako

Tiilikankaan koulun lakkautumisen jälkeen osalle Tiilikankaan oppilaista on osoitettu lähikouluksi Salpakankaan koulu. Tehdyn päätöksen mukaan, Hollolan keskusta-alueen oppilasvirtoja on tasattu viidennellä vuosiluokalla. Tästä on seurannut järjestelmä, jossa

- a) Oppilaat kulkevat toisen koulun ohi menessään heille määriteltynä kauempana sijaitsevaan kouluun.
- b) Oppilaat joutuvat vuosiluokkien 1-6 aikana vaihtamaan koulua tarpeettomasti oppilasmäärien tasaamisen takia. Erityisen epäreilua tämä on Tiilikankaan koulun oppilaille, jotka joutuivat jo oman koulunsa lakkauttamisen takia kertaalleen vaihtamaan koulua lv. 2025-2026 alusta lukien.
- c) Salpakankaan koulun ensimmäisellä luokalla aloittavat oppilaat eivät tiedä, saavatko käydä koko koulupolkunsa yhtenäiskoulussa vai joutuvatko siirtymään Heinsuon kouluun viidennellä luokalla.

Perusopetuslaki: 6 §Oppilaan koulupaikan määräytyminen
Opetus tulee kunnassa järjestää siten, että oppilaiden matkat ovat asutuksen, koulujen ja muiden opetuksen järjestämispaikkojen sijainti sekä liikenneyhteydet huomioon ottaen mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä.

- Hollolan keskusta-alueelle muodostetaan kaksi 1-9 vuosiluokkien yhtenäiskoulua.
- Oppilaat tasataan koulujen kesken optimoiden molempien rakennusten käyttö.
- Oppilaiden lähikoulun määrittely perustuu kulkuyhteyksiin, oppilasvirtoihin ja maantieteelliseen aluejakoon mielivaltaisen aluejaon sijaan.

Perusopetuksen järjestämisen optimointi, vaihtoehto 1.

Heinsuon koulu

- Muutetaan vuosiluokkien 1-9 kouluksi.
- Vastaanottava koulu lakkautettavalle Pyhäniemen koululle.
- Keskusta-alueen oppilasmäärät tasataan Salpakankaan koulun kanssa ensimmäisestä vuosiluokasta lähtien.
- Esiopetuksen sijoittumisesta päätetään erikseen.

Herralan koulu

- Lakkautetaan.
- Oppilaiden lähikouluksi osoitetaan Nostavan koulu.
- Herralan ja Nostavan koulujen yhdistyessä Nostavan koulu muutetaan takaisin vuosiluokkien 1-6 vuosiluokkien kouluksi.

Hämeenkosken koulu

- Jatkaa ennallaan 1-6 vuosiluokkien kouluna.

Kalliolan koulu

- Jatkaa ennallaan 1-6 vuosiluokkien kouluna.
- Vuosiluokkien 7-9 sopimusta Lahden kaupungin kanssa toteutetaan, kuten ennenkin.

Perusopetuksen järjestämisen optimointi, vaihtoehto 1.

Kankaan koulu

- Palveluverkkoselvityksestä erillinen ratkaisu.

Nostavan koulu

- Jatkaa ja samalla muutetaan vuosiluokkien 1-6 kouluksi.
- Vastaanottava koulu Herralan koulun oppilaille.

Pyhäniemen koulu

- Lakkautetaan.
- Oppilaiden lähikouluksi osoitetaan Heinsuon 1-9 vuosiluokkien kouluksi muutettu yhteiskoulu.

Salpakankaan koulu

- Jatkaa vuosiluokkien 1-9 kouluna.
- Keskusta-alueen oppilasmäärät tasataan Heinsuon koulun kanssa.
- Esiopetuksen sijoittumisesta päätetään erikseen.

Perusopetuksen järjestämisen vaihtoehto 2

→ vaihtoehto ei sisällä järjestämisen optimointia

1

Mikäli Herralan ja Pyhäniemen kouluja ei lakkauteta, jatkavat Herralan, Nostavan ja Pyhäniemen koulut vuosiluokkien 1-4 kouluina.

2

Hämeenkosken koulu muutetaan vuosiluokkien 1-4 kouluksi ja oppilaat siirtyvät viidennelle vuosiluokalle joko Heinsuon tai Salpakankaan kouluun.

3

Viidennelle vuosiluokalle siirtyvät oppilaat ohjataan Heinsuon ja Salpakankaan kouluihin siten, että viidennelle luokalle siirtyvät oppilaat käyvät vuosiluokat 5-9 samassa koulussa.

4

Salpakankaan koulun osalta huolehditaan, että koulussa aloittavan lapsen opintopolku toteutuu Salpakankaan koulussa ilman koulun vaihtoa.

5

Kalliolan koulun astejako poikkeaa muista alakouluista ja koulu jatkaa 1-6 vuosiluokkien kouluna.

Esitettyjen vaihtoehtojen kustannusvaikutusten tarkastelu

Varhaiskasvatus: Karkea arvio nykyisen palveluverkon ja esitettyjen vaihtoehtojen kustannusvaikutuksista

	Herralan päiväkoti (lakkautus)	Kalliolan päiväkoti (siirto koulun tiloihin)	Nostavan päiväkoti (korvaavat tilat)	Koulurinteen päiväkoti (korvaavat tilat)
Opettajaresurssin henkilöstökulujen vähennys				
Avustaja- ja ohjaajaresurssien henkilöstökulujen vähennys				
Ateria- ja puhtauspalvelut henkilöstökulujen vähennys	15 000	15 000		15 000
Kiinteistökulujen (ylläpitovuokra) vähennys jos rakennus ei jää	10 000	80 000	20 000	30 000
Poistot (pääomavuokra)	7 000	60 000	25 000	
Käyttötalous yhteensä jos kiinteistö ei jää	32 000	155 000	45 000	45 000
Mahdollinen kiinteistöjen tasearvon alaskirjaus (kertaluonteinen)	- 120 000	- 500 000		
Säästö investoinneissa (rakentamishjelma) 2026-2030		110 000		
Säästö investoinneissa (rakentamishjelma) 2031-2036		75 000		

Yllä esitetyt luvut ovat yhden kokonaisen vuoden arvio. Esimerkiksi 1.8.2026 toimilla vaikutus jakautuu syksyn 2026 ja kevään 2027 kesken.

- Ateria- ja puhtauspalveluiden sopeutus muodostuu noin 0,4 htv vähennyksestä Herralan, Kalliolan ja Koulurinteen kohdalla.
- Kiinteistökustannusten osalta ylläpitovuokran sopeutus pitää sisällään kiinteistön ylläpidon pl. kiinteistöhuollon henkilöstö. Kiinteistöhuollon henkilöstöresursoinnin vähentäminen vaatii useamman yksikön lakkauttamisen.
- Kiinteistön pääomavuokrana on pelkkä rakennuksen poisto.
- Kiinteistön **kertaluonteinen** alaskirjaus perustuu arvioon jäljellä olevasta tasearvosta tämän hetken tasearvolla ja vuosipoistolla laskettuna lakkautusvuoden lopussa.
- Tiedot perustuvat Hollolan kunnalta saatuihin vuoden 2024 tietoihin.

Perusopetus: Karkea arvio nykyisen palveluverkon ja esitettyjen vaihtoehtojen kustannusvaikutuksista

	Vaihtoehto 1		Vaihtoehto 2
	Herrala yhdistyy Nostavaan (1-6) 1.8.2026	Pyhäniemi yhdistyy Heinsuohon (1-9) 1.8.2026	Hämeenkoski muutetaan 1-4 kouluksi
Opettajaresurssin henkilöstökulujen vähennys	60 000	60 000	-
Avustaja- ja ohjaajaresurssien henkilöstökulujen vähennys	-	-	-
Ateria- ja puhtauspalvelut henkilöstökulujen vähennys	35 000	70 000	-
Kiinteistökulujen (ylläpitovuokra) vähennys jos rakennus ei jää	100 000	170 000	-
Poistot (pääomavuokra)	60 000	215 000	-
Koulukuljetukset arvio lisäkustannuksista	- 62 500	- 62 500	- 75 000
Käyttötalous yhteensä jos kiinteistö ei jää	192 500	452 500	- 75 000
Mahdollinen kiinteistöjen tasearvon alaskirjaus (kertaluonteinen)	- 650 000	- 1 500 000	
Säästö investoinneissa (rakentamishjelma) 2026-2030	582 000	460 000	
Säästö investoinneissa (rakentamishjelma) 2031-2036	200 000	400 000	

Yllä esitetyt luvut ovat yhden kokonaisen vuoden arvio. Esimerkiksi 1.8.2026 toimilla vaikutus jakautuu syksyn 2026 ja kevään 2027 kesken.

- Herralan ja Pyhäniemen lakkautukset mahdollistavat lakkautushetkellä 1 htv:n opettajaresurssin vähentämisen vuosiluokilta 1-4 luokkiin. 5-6 – luokkien siirto ei vähennä opettajaresurssia, oppilaat siirtyvät opettajineen.
- Ateria- ja puhtauspalveluiden sopeutus muodostuu yhteensä 1 htv vähennyksestä Herralan ja 2 htv vähennyksestä Pyhäniemen kohdalla.
- Kiinteistökustannusten osalta ylläpitovuokran sopeutus pitää sisällään kiinteistön ylläpidon pl. kiinteistöhuollon henkilöstö. Kiinteistöhuollon henkilöstöresursoinnin vähentäminen vaatii useamman yksikön lakkauttamisen.
- Koulukuljetuksen piiriin tulisi Herralan ja Pyhäniemen osalta noin 25 uutta oppilasta. Kuljetuskustannus per oppilas on laskettu keskimääräisellä Hollolan 2 500 euron kuljetuskustannuksella.
- Kiinteistön **kertaluonteinen** alaskirjaus perustuu arvioon jäljellä olevasta tasearvosta tämän hetken tasearvolla ja vuosipoistolla laskettuna lakkautusvuoden lopussa.
- Hämeenkosken muuttaminen 1-4 vuosiluokkien kouluksi ei vähennä kustannuksia, koska samat resurssit ja kiinteistöt jäävät. 5-6-luokkalaiset siirtyvät koulukuljetuksen piiriin (30 lasta).
- Tiedot perustuvat Hollolan kunnalta saatuihin vuoden 2024 tietoihin.

Pitkän aikavälin talousvaikutus

Tilastokeskuksen väestöennusteeseen pohjautuvan oppilasmäärän vähenemä tarkoittaa vuoteen 2032 mennessä opettaja- ja erityisopettajaresurssin osalta yhteensä noin 1,3 miljoonan euron ja ohjaajien osalta 180 000 euron laskennallista sopeutusmahdollisuutta.

→ Ilman palveluverkkomuutoksia laskennallisen sopeutuspotentialin täysimääräinen saavuttaminen on haastavaa.

Koulut yhteensä	2025-2026	2026-2027	2027-2028	2028-2029	2029-2030	2030-2031	2031-2032	Yhteensä
1-6 vuosiluokat yhteensä	1 503	1 408	1 313	1 259	1 198	1 144	1 085	
Erotus edelliseen lukuvuoteen		-95	-95	-54	-61	-54	-59	-418
Jaettuna 16 oppilaan ryhmäkoolla		-5,9	-5,9	-3,4	-3,8	-3,4	-3,7	-26,1
7-9 vuosiluokat yhteensä	728	701	695	720	757	790	740	
Erotus edelliseen lukuvuoteen		-27	-6	25	37	33	-50	12
Jaettuna 16 oppilaan ryhmäkoolla		-1,7	-0,4	1,6	2,3	2,1	-3,1	0,8
1-9 vuosiluokat yhteensä	2 231	2 109	2 008	1 979	1 955	1 934	1 825	
Erotus edelliseen lukuvuoteen		-122	-101	-29	-24	-21	-109	-406
Jaettuna 16 oppilaan ryhmäkoolla		-7,6	-6,3	-1,8	-1,5	-1,3	-6,8	-25,4

Ennusteen tiedot perustuvat Tilastokeskuksen 2024 väestöennusteeseen ja 2024 toteumaan.

Oppilasmäärän vähenemisen laskennallinen vaikutus henkilöstökustannuksiin €/lukuvuosi	2026-27	2027-28	2028-29	2029-30	2030-31	2031-32		Yhteensä
Opettajat + ERTO (ryhmäkoko 16)	420 000	360 000	60 000	60 000	60 000	360 000		1 320 000
Ohjaajat/avustajat (keskimäärin 70 lasta per 1 ohjaaja)	45 000	45 000	15 000	15 000	15 000	45 000		180 000
Oppilasmäärän vähenemisen laskennallinen vaikutus henkilöstökustannuksiin €/kalenterivuosi	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	Yhteensä
Opettajat + ERTO (ryhmäkoko 16)	175 000	395 000	235 000	60 000	60 000	185 000	210 000	1 320 000
Ohjaajat/avustajat (keskimäärin 70 lasta per 1 ohjaaja)	20 000	45 000	30 000	15 000	15 000	30 000	25 000	180 000

Laskennallinen henkilöstökulujen muutos on laskettu opettajan 60 000 €/v ja ohjaajan 30 000 €/v henkilöstökustannuksella.

Opettaja + ERTO resurssin osalta kyse on kumulatiivisesti vuosien 2026-2032 aikana yhteensä **jopa 5 milj. €** vaikutuksesta ja ohjaajien osalta vajaan **700 000 €**.

Esimerkki, millainen kustannusvaikutus laajemmilla muutoksilla palveluverkkoon voi karkean arvion mukaan muodostua

	Esimerkki
	Nostava ja Herrala yhdistyvät Salpakankaaseen (1-9) 1.8.2026
Opettajaresurssin henkilöstökulujen vähennys	180 000-300 000
Avustaja- ja ohjaajaresurssien henkilöstökulujen vähennys	-
Ateria- ja puhtauspalvelut henkilöstökulujen vähennys	70 000
Kiinteistökulujen (ylläpitovuokra) vähennys jos rakennus ei jää	180 000
Poistot (pääomavuokra)	130 000
Koulukuljetukset arvio lisäkustannuksista	- 137 500
Käyttötalouden säästö yhteensä, jos kiinteistö ei jää	422 500 - 542 500
Mahdollinen kiinteistöjen tasearvon alaskirjaus (kertaluonteinen)	- 1 450 000
Säästö investoinneissa (rakentamisohjelma) 2026-2030	917 000
Säästö investoinneissa (rakentamisohjelma) 2031-2036	390 000

Esimerkki osoittaa, että suuremmat yksiköt mahdollistavat opetusryhmien paremman optimoinnin ja sitä kautta henkilöstöresurssien osalta suuremman mahdollisuuden taloudellisiin säästöihin.

Esimerkistä voi havaita, että laajemmilla muutoksilla muodostuu myös suurempia säästöjä tukipalveluiden ja kiinteistökustannusten osalta.

FCG.